

Naročnina mesečno
25 Din, za inozem-
stvo 40 Din — ne-
deljska izdaja ce-
loletno 96 Din, za
inozemstvo 120 Din

Uredništvo je v
Kopitarjevi ul. 6/III

Telefoni uredništva: dnevna služba
2030. — nočna 2996, 2994 in 2050

SLOVENE

Z nedeljsko prilogo »Ilustrirani Slovenec«

Cek. račun: Ljub-
ljana št. 10.650 in
10.349 za inzerate;
Sarajevo št. 7565,
Zagreb št. 39.011,
Praga-Dunaj 24.797

Uprava: Kopitar-
jeva 6, telefon 2992

Izhaja vsak dan zjutraj, razen
ponedeljka in dneva po prazniku

Ladja v viharju

Enega in drugega dobrega katoličana vznemirja faja novice, ki poročajo o preganjanju Cerkve, ki vzplamti sedaj na Daljnem vzhodu, v Rusiji, potem zopet v Mehiki ali Španiji. Cerkev je preganjana in takšen je videz za povprečnega motrilca, da je ponekod že čisto na tleh. Rušilci cerkva so nekaznovani, samostane z nenadomestljivimi knjižnicami požigajo in plenijo. Duhovnike ubijajo, jih preganjajo in izganjajo; tudi škofje so pregnani. Španija je razpuščila jezuitski red, češ, da je državi nevaren in je v deželo poklicala Jude. Katoliške organizacije so prepovedane in ne smejo delovati. Slike cerkvenega poglavarja na javnih trgih sežigajo. Katoliški tisk je sploh zatrt ali pa čuva nad njim najstrožja cenzura. Vso svobodo pa imajo protiverski in protikatoliški episi in časopisi. Pod firmo naprednosti se kršijo najosnovnejše pravice katoliških državljanov. Po vseh mogočih verskih manifestacijah, evharističnih kongresih in konkordatih so se branitelji Cerkve kar razkropili ali v zemljo pogreznil. Včeraj so še doneli preko dežele hozana klici, danes vse vpije: na križ s Cerkvijo! Paganški duh vedno prepleta javno življenje. Tostranska morala, ki jo uče in širijo moderne zablode racionalizma, nacionalizma in liberalizma, je seveda tudi svoje storila in pomagala ustvariti sedanje stanje...

Kdo še ni čul enakega ali še hujšega tarzanja in zdvajanja nad sodobnim položajem svetovnega katoličana. Vsi ti črno gladi čisto pozabljajo, da je preganjanje vekovita usoda Cerkve. Njena legitimacija, da je res prava nosilka večne resnice, je baš v tem, da jo laž in zmotna vedno preganjata in sovražita. Pesimisti ne pomislijo, da jo od Kristusovih časov dalje njeni sovražniki nosijo h pogrebu, da jo proglašajo za mrtvo, da vale težka kamenja na njen grob in ga mrzlično hite pečati, — da je ona, kateri je dano zagotovilo vekovnosti, vedno znova vstaja iz zaprtega groba, pomiljena in oprana v mučeniški krvi svojih najboljših otrok.

Srdit boj, ki ga nasprotniki bojujejo vedno znova proti Cerkvi, ne kaže na njeno slabost, temveč je le dokaz njene silne moči. Proti mrličem ne bo nihče vodil take silne borbe. Površni opazovalec in mehanični računar bo to seveda spregledal. Zunanje, fizične moči res danes Cerkev nima. Zunanje sile se tako malo more ubraniti, kakor se apostoli niso ubranili rimskih in judovskih krvnikov. Tudi Kristus se je dal v roke rimskemu upravitelju. V mnogih državah je Cerkev še obvarovana pred fizičnim nasiljem sovražnikov, a še tam mora brez brambe pretrpeti premnogo ponižanj in žalitev. Materialističnemu svetu imponirata le dve stvari: denar in sila. Cerkev nima ne enega ne drugega. Njena moč se ne opira na bajonete. Bajke o njenih bogastvih so tudi že davno skopnele. Sicer pa: ali ni bila last vseh njenih otrok, kar je kdaj imela?

Fizična moč je bila Cerkvi odvzeta, to je jasno. Njeni cerkveni dostojanstveniki niso več svetni knezi s podrejenim teritorijem. A kaj zato, — saj se je tudi v ostalem svetu mnogo spremenilo. Današnja publika govori več o filmskih »zvezdah« in »zvezdnikih« kakor o ministrih, diplomatih in milijonarjih. Danes nikogar več ne naseljavljamo s »preblagorodnim« in »svetorodnim« gospodom, a s tem se njegova notranja vrednost ni čisto nič zmanjšala. Sv. Peter ni stoloval v Vatikanu, pa je premagal vsemogočnega Nerona in si osvojil Rim.

Gotovo ima Cerkev pravico do zunanje reprezentance, ker ima Bog, ki ga ona posreduje in zastopa, pravico, da mu služi vse človeštvo in mu izkazuje tudi javno čast. Toda če Cerkev oropajo njenih cerkva, če požgo njene samostane, če izdajajo drakonitne odredbe proti njej — ona zato še ne bo mrtva. Šla bo v trpljenje, kakor je tudi prva Cerkev šla v katakombe. Po viharjih dneh notranjega očiščenja pa bo zopet vstala, kakor je vstala po stoletnem trpljenju Cerkve v Angliji, je vstala v Franciji, kjer se najlepše razvita, ko njeni preganjalci trohne v grobovih. In bo ovenčana z mučeniško gloriolo živela v Rusiji in Mehiki, ko o njenih preganjalcih ne bo več duha ne sluha. Raztrgala bo verige, v katere jo hoče vklemiti tramatoneerija v Španiji ali še kje drugod. Kajti kar je na Cerkvi fizičnega, je človeškega in to je mogoče šteti. Ni pa mogoče uničiti ideje, ki jo zastopa, kar ta je božja in zato nepremagljiva.

Vasko preganjanje, ki zadivja proti Cerkvi, naj bi bila nazorna šola za ves katoliški svet. Vsi bi se morali vsakokrat vprašati: kakaj je sovražnik Cerkve zadobil takšno moč? In velikokrat bi videli, da je bil sovražnik sejalca, ki je neumorno po dnevi in po noči sejal svoje zločinske seme med ljudske množice, jih pripravljaj, vzgajal v svojem duhu, vezba za naskok, a tisti, ki naj bi čuvali nad izročeno jim svetljo, so — spali. Bog ni nikjer objubil, da bo v takem primeru ukazal čudež. Zgodovina Cerkve kaže, da morajo čisto nedolžni s svojim trpljenjem izmiti krivdo prednikov.

Toda v nobenem slučaju ne sme preganjanje Cerkve spraviti katoličane v malodušnost. Kako naj bi krščanstvo, ki je luč iz drugega sveta, ne imelo sovražnikov med tistimi, ki ljubijo temo! Vedno jih bo imelo, kakor bodo tudi vedno nepregledne množice tistih, ki bodo zanj pripravljeni umirati in bo tudi vedno brez števila takih, ki bodo z razbičanim srcem in željne duše iskali te luči, potem ko so dolgo blodili za slepim leskom zmote, ker bodo le v njej videli in spoznali resnico.

Versko preganjanje v Mehiki

New York, 26. jan. tg. V Mehiki se je zopet začelo versko preganjanje. Dolgoletni voditelj katoličanov, nadškof Jimenez iz Guadalajare je bil nenadoma aretiran po neznanih navodilih ter so ga z vozaškim letalom prepeljali neznanu kam.

Sovjetsko-poljska pogodba

Velik uspeh Francije

Moskva, 26. januarja. AA. V sovjetsko-poljskem paktu o nenapadanju se obe podpisnici vzajemno obvezujeta, da se bosta vzdržali vsake agresivnosti in medsebojnega napadanja, bodisi same ali pa skupno s kakšno drugo državo. V paktu se dalje navaja, da se bo vsako delo, ki bi kršilo politično neodvisnost katere obeh podpisnic, smatralo za protivno določilom pakta. Če bi ena ali več držav, ki niso podpisnice pakta, napadle katero podpisnico, se druga država obveže, da ne bo podpirala na noben način napadalke ne posredno in ne neposredno. Če bi katera obeh podpisnic napadla katero tretjo državo, sme druga podpisnica brez poprejšnjega obvestila pogodbo odpovedati. Obe stranki se obvezujeta, da ne bosta sklenili ne pogodb in ne sporazumov, ki bi bil s stališča napadanja sovražno naperjen proti drugi podpisnici.

Te obveze ne morejo izpremeniti mednarodnih pravic in obvez glede tistih pogodb, ki sta jih obe državi sklenili, preden je sedanji pakt stopil v veljavo, v kolikor te pogodbe ne vsebujejo elementov napadanja.

Obe podpisnici se obvežeta, da bosta vsa sporna vprašanja, ki bi se mogla pojaviti med njima, uredili z mednarodno arbitražo.

Varšava, 26. januarja. AA. Pat poroča: »Gazeta Polska« komentira pakt, sklenjen med Poljsko in Sovjetsko Rusijo o medsebojnem nenapadanju. List pravi, da pomeni ta pakt velik napredek na poti k zagotovitvi akcije za mir, ki se zdaj izvaja v vzhodni Evropi. Dalje list našteva tista mesta v paktu, ki so podobna analognim paktom med Sovjetsko Rusijo in njenimi drugimi sosedi.

Berlin, 26. jan. tg. »Vossische Zeitung« piše

o pomenu rusko-poljske pogodbe o nenapadanju: Ta pogodba je v glavnem velikega pomena zato, ker se lahko iz njene vsebine, še bolj pa iz tega, kar ni v vsebini, sklepa na silo francoskega diplomatskega vpliva pri sklepanju te pogodbe. Če se čita besedilo te pogodbe, se mora prav za prav domnevati, da bodo v Parizu romunskemu zunanemu ministru Ghiki nujno svetovali, naj ne spravi vse zgradbe novega pakta v vzhodni Evropi v nevarnost s svojo neumestno trdovitostjo v besarabskem vprašanju. Temelj tega novega pakta v vzhodni Evropi podpira v glavnem baš ureditev razmerja med Rusijo in Romunijo.

Zadovoljstvo v Varšavi

Varšava, 26. jan. tg. Besedilo poljsko-ruske pogodbe o nenapadanju zadovoljuje varšavske kroge posebno zato, ker se je Rusija obvezala, da bo ostala nevtralna v primeru neprovociranega napada s strani drugih držav. S tem je odstranjena bojazen o tem, da bi imela nemško-ruska pogodba agresiven pomen. Vendar pa se v Varšavi še vedno z vso odločnostjo opozarja na to, da postane ta načrt veljaven šele tedaj, če pride do pakta z Romunijo.

Litvinov o paktu s Poljsko in pogajanjih z Romunijo

Moskva, 26. januarja. Ž. Pred odhodom v Zenevo je izjavil sovjetski ljudski komisar za zunanje zadeve Litvinov predstavnikom sovjetsko-ruske trgovske agencije, da je napadalni pakt s Poljsko

že parafiran. Ta pakt ni niti malo kompliciran, je rekel Litvinov, ker je treba odstraniti le nekatere malenkosti. Litvinov upa, da bo sovjetska Rusija v najkrajšem času sklenila slične pakte še z drugimi državami, to pa seveda le v slučaju, če dotične države ne bodo zasledovale kakšnih posebnih ciljev. Romunska pogajanja so v toliko napredovala, da sta se obe stranki sporazumeli, da se pogajanja nadaljujejo. Pri tem je postavila Romunija vprašanje Besarabije. Popolnoma jasno je, da med dvema državama, med katerima ne samo, da ne obstoja nikakršna pogodba, temveč celo teritorialna in druga sporna vprašanja, ne more priti do sklenitve takega pakta, če se vsa sporna vprašanja ne postavijo na stran. Razumljivo je, da Romunija ni hotela pozabiti na spor za Besarabijo. Mi pa ne moremo pristati, je rekel Litvinov, da se omenja v nenapadalnem paktu to vprašanje, ker je šla Romunija pri tem še dalje in zahtevala, da se v pakt vnese tudi to, da Rusija priznava suvereniteto v notranjosti njenih meja. Tudi tega ne moremo sprejeti. Nasprotno, pakt se mora skleniti v sporazumu z obema državama, toda ta sporazum mora biti tak, da ne trpi škode niti ena niti druga država. To vse je izraženo že v prvem členu pogodbe, ki je sprejet in ki se glasi: »Vsaka od držav podpisnic ugotavlja, da se odreda vojni kot sredstvu narodne politike in se obvezuje, da niti sama, niti skupno s kakšno drugo državo ne bo izvršila napad na državo, bodisi na kopnem, morju ali v zraku, in v nobenem slučaju ne sme napovedati vojni drugi stranki.« Iz tega člena je torej vse razvidno. Sovjetska vlada dela na tem, da sklene pakt o nenapadanju in nič drugega, to isto pa se pričakuje tudi z druge strani, je končal Litvinov.

Vsa pota peljejo v Pariz

Tudi kratkoročni krediti spojeni z reparacijami

Zopet nemški glasovi za sporazum s Francijo

Berlin, 26. jan. Čeprav še ni bil objavljen nedeljski sporazum o podaljšanju inozemskih kratkoročnih kreditov, so danes že znane glavne določbe tega izredno važnega mednarodnega dogovora. Pogajanja med inozemskimi in nemškimi velenbankirji in tudi vsebina sporazuma samega, dokazujejo, kako je tudi vprašanje kratkoročnih kreditov, od katerega je odvisna gospodarska obnova Nemčije, spojeno z reparacijami. Sporazum sicer določa, da se kratkoročni krediti podaljšajo za eno leto, to je do 29. februarja prihodnjega leta, toda istočasno vsebujejo klavzulo, ki daje nemškim upnikom pravico, da v primeru mednarodnih izprememb finančnega ali gospodarskega značaja, takoj odpovedo sporazum.

S tem so nemški upniki priznali zvezo med temi zasebnimi dolgi, ki znašajo še 5 milijard in 380 milijonov mark, in tako zvanimi političnimi dolgi, to je reparacijami, in so se hoteli zagotoviti za primer, da bi se Nemčiji glede reparacij ne dovolil zaželeni moratorij in da bi ta morala plačevati dalje reparacije. V tem primeru nemški upniki lahko takoj razveljavijo pogodbo in zahtevajo izplačilo kratkoročnih kreditov.

Eden bistvenih pogojev je tudi določba, da velja sporazum edino v primeru, da se Nemčiji podaljša stotimilijonski kredit, ki ji ga je dovolila Mednarodna reparacijska banka v Baslu. Ta kredit ni varen, ker Francozi lahko vsak hip odpovedo svojo soudeležbo; to so nekateri francoski listi tudi že zahtevali in nedavno je v Baslu ravnatelj Francoske banke privedel samo na enomesečno podaljšanje tega kredita. Tako so Nemci zopet vezani na sporazum s Francijo.

Za današnji finančni in politični mednarodni položaj je značilno, da so se prav Američani pokazali med pogajanci najbolj nepopravljivi. Nemci so morali pristati na njihove zahteve, da smejo inozemski upniki nadzirati poslovanje nemških kreditnih zavodov, katerim so podelili posojila. Nič čudnega potem, ako se danes tudi v Nemčiji oglašajo uvidni možje, ki svarijo svoje rojake pred večnim trobentanjem, da hočejo Francozi Nemčijo s svojimi neupravičenimi zahtevami zadušiti. Tako je znani zrakoplovec profesor Ekenner na svojem predavanju, ki ga je prenašal berlinski radio, dejal, da ni Nemčija dovolj močna, da bi branila svojo tezo z nevljudnimi grožnjami in kategoričnimi zavrnitvami. Po njegovem mnenju je nespametno trditi, da hoče Francija uničiti Nemčijo. Nasprotno, treba je storiti vse, da pride do nemško-francoskega sporazuma. Prav tako svari »Frankfurter Zeitung« vlado pred nepremišljenimi ukrepi in svetuje, naj se pogajanja s Francijo na vsak način nadaljujejo.

Prav pogajanja za podaljšanje kratkoročnih kreditov so pokazala, da so tudi drugi narodi vsaj tako neodjenljivi glede svojih zahtev, ko gre za denar, kakor so Francozi glede reparacijskega vprašanja.

Sporazum ne določa, kako se bodo kratkoročni krediti vračali, pač pa določa, da bodo prizadeti upniki v sporazumu z dolžniki vsake tri mesece določili odstotek dolgov, ki naj jih Nemci vrnejo. Pri tem bodo upoštevali splošen finančni položaj v Nemčiji in še posebej položaj državne banke; ako ne bo državna banka razpolagala z devizami, se načelno odstotka v devizah ne bo zahtevalo.

V sporazumu je dodan poseben zapisnik upnikov, v katerem ti ugotavljajo, da so se sprito težkega gospodarskega položaja v Nemčiji čutili dolžne, da ji dovolijo odlog izplačil. Nadalje zatrjuje poročilo, da ima nemško gospodarstvo v sebi dobro podlago za obnovo, ki bo takoj nastopila, kakor hitro se pojavijo v mednarodni gospodarski krizi znaki zboljšanja. Nujno potrebno je, da se odstranijo ovire temu razvoju; to pa bo mogoče storiti edino s pozitivnim sodelovanjem med vladami in državami.

Od kratkoročnih dolgov je Nemčija vrnila do zdaj 5 milijard mark, od teh 1200 milijonov po razglasitvi Hooverjevega moratorija. Preostali dolg znaša še 5 milijard 380 milijonov mark.

Kompromis med Seiplom in Bureschem

Seipel prevzame zunanje ministrstvo?

Dunaj, 26. jan. Po vsej verjetnosti se pripravljajo važne spremembe v vladi. Kakor je bilo že večkrat javljeno, stopa čedalje bolj v ospredje dr. Seipel. Ta je imel na zborovanju krščanske socialne stranke v Gradcu programatičen govor o korporacijskem socialnem redu v smislu okrožnice »Quadragesimo anno«. Njegova izjava je bila velika pozornost in gotovo je dr. Seipel imel namen s svojim nastopom stopiti bolj v javnost. Nikakor ni verjetno, da bi se izvršile radikalne spremembe v vladi, in sicer tako, da bi dr. Seipel sam sestavil novo vlado, ki naj bi krenila odločno na desno in se oprla na Heimwehr. Zdi se, da je v zadnjem času prišlo do kompromisa med levo in desno strujo krščansko-socialne stran-

Sklicanje banskega sveta

Ljubljana, 26. jan. AA. Banovinski svet dravske banovine se sestane na svoje drugo zasedanje dne 8. februarja 1932 ob 10 v Ljubljani. Predmet zasedanja je obravnavanje banovinskega proračuna dravske banovine za leto 1932-1933.

Matuška II.

Haag, 26. jan. tg. Ministrstvo za javna dela je prejelo anonimno pismo s ponarejeno pisavo, da bo brzovalc Pariz—Amsterdam ostal v domači postaji, ker ne bo mogel odpeljati. Podpisan je Matuška II. To pismo je dokaz, da je bil zadnji atentat v okolici Amsterdamu izvršen po načinu, kakor je vprijarjal atentate Matuška. Oblasti so razpisale nagrado onemu, ki bi izsledil zločinca.

Dunajska vremenska napoved: V splošnem ne bo bistvene spremembe dosedanjega vremena. V severnih Alpah bo morda nekoliko padavin. Nekoliko topleje.

Silen izbruh guatemalskih vulkanov

New York, 26. januarja. Iz Guatemale, kjer je te dni izbruh vulkana Akatanango povzročil katastrofalen potres, še vedno ni nobenih podrobnih poročil. Kolikor se ve do zdaj, je Akatanango začel bruhati že pretekli četrtek, 22. januarja pa sta začela bruhati tudi vulkana dvojčka Fuego in Agua. Ta erupcija je bila premetljana od 60 potresnih sunkov, ki so trajali več minut in so prizadeli zelo veliko škodo. 20 sunkov je bilo posebno močnih. Izbruh teh treh vulkanov je bil tako silen, tako da so jih slišali celo v bližnji republiki San Salvador.

Kolikor se ve do sedaj, je izbruh uničil mesto Antigua, ki je 20 milj daleč od Guatemale, in pa mesto Santa Lucia, medtem ko so druga manjša mesta utrpela veliko škodo bodisi zaradi izbruha bodisi zaradi spremljajočega potresa. Velika skrb vlada zaradi usode Antigüe, ki ima 10.000 prebivalcev. Sodi se, da je velik del prebivalstva našel smrt, dočim se drugi morajo nahajati v skrajni potrebi, ker je izbruh uničil vse prometne zveze, ne izključivši radio-telegrafa.

Vse nebo nad Guatemalo je pokrito od pepela. Neprestano pada pepel nad vso potresno cono in tudi na glavno mesto Guatemala. Nekateri kraji blizu vulkana so pogreznjeni v najernejšo noč. V

Sv. Ani je pepel padal tako gosto, da tvori plast, visoko 90 cm. Pepelni dež je celo dosegel meje Nicaragve in Mehike. Obenem se je na con, obsejni 20 milj, na mnogih krajih odprla zemlja, v kateri zijajo globoke razpoke.

Plantaze kave, ki tvorijo bogastvo male republike, so skoraj popolnoma uničene. Zato vulkanski potres pomeni za prebivalstvo veliko gospodarsko nesrečo. Iz Mehike in Nicaragve so odšle aeroplanske eskadre, ki prinašajo prebivalstvu Guatemale prvo pomoč.

Zadnja poročila pravijo, da je začel bruhati tudi ognjenik Fuego, kojega erupcije pa sedaj že ponehavajo. Goreča lava je zažgala vse gozdove okoli ognjenika. Prezident Ubico se je podal v potresno cono, kjer je odredil vse potrebno za nujno pomoč. Podzemeljsko bobnenje je prenehalo.

Vulkanski izbruh v guatemalski republiki je bil tako silen, da so ga čutili tudi v bližnji republiki Honduras. Obsejna mesta Hondurasa so popolnoma pokrita od težkih pepelnih oblakov, ki visijo v zraku.

Zagrebska vremenska napoved: Oblačno, stalno, zmerno hladno in megleno.

„Japonci v službi Evrope“

Okupacija Mandžurije ima namen pre- prečiti sovjetizacijo Daljnega Vzhoda

Zeneva, 26. januarja. Ob priliki bližajoče se razprave o mandžurskem vprašanju v Svetu Društva narodov se v mednarodnih diplomatskih krogih za kulisami že vnaprej poudarja, da bo sedanja diskusija tega vprašanja v okvirju DN imela prav tako malo pomena kakor prejšnje in da se bo zadeva rešila čisto drugje in čisto drugače. Javna tajnost je, da Francija, koje bivši zunanji minister v Društvu narodov vodi akcijo za čimprejšnjo izpraznitev Mandžurije, ne samo diplomatično nego tudi finančno podpira Japonsko. Kar se tiče ostalih vesil Evrope, vse z Japonsko več ali manj simpatizirajo. Zelo zanimivo pa je, da tudi del ameriškega javnega mnenja okupacijo Mandžurije opravičuje, čeprav se seveda boji, da ne bi Japonci z osvojitvijo Mandžurije zaprli ameriškemu blagu kitajskega trga. Razlog, zakaj vevale zapada stojijo na strani Japonske, je ta, da okupacija Mandžurije od strani Japoncev ne pomeni ničesar drugega kakor poizkus, zapreti vplivu Sovjetov dohod v Kitaj z mogočno bariero neodvisne ali pod vplivom Japonske stoječe mandžurske in mongolske države. Da Japonska v tem oziru, zasledujoč svoje interese, obenem vrši v Mandžuriji vlogo nekakega mandatorja Evrope, je jasno razvidno tudi iz uvodnika moskovskih »Izvestij« od nedelje, 24. t. m., kjer Sovjeti dolžijo Japonsko, da je v službi evropskega in ameriškega kapitalizma.

Obenem pa Japoncem prijazna »Far Eastern Review«, ki izhaja v Sanghaju in se redigira od anglo-ameriškega konsorcija, objavlja zelo zanimiv članek o mandžurski zadevi, v katerem pravi, da je bila Japonska k akciji v Mandžuriji in Mongoliji primorana zato, da prepreči rusifikacijo in sovjetizacijo Daljnega vzhoda. Sovjeti, ki v tem pogledu izvajajo popolnoma isto politiko kakor bivši carski režim, so ustanovili posebno daljnovzhodno rdečo armado, ki ima svojo bazo v Irkutsku in Čiti in katero lahko gigantični jeklarni v Kuznecku in Magnetogorsku oskrbujejo z orožjem in municijo. Načrti Sovjetov je, da bi preko neodvisne mongolske republike Urge, ki je pa v resnici pod sovjetskimi varstvom, pa preko sosedne mongolske province Barge, ki se je faktično od Kitaja že ločila, ustvarili most, preko katerega bi si lahko sovjetska rdeča armada in kitajski komunisti podali roko, da iz Kitaja napravijo rdečo provinco. S tem Rusija tudi ogroža Japonsko iz levega krila, od koder bi lahko napadla japonsko interesno sfero v južni Mandžuriji posebno mongolska armada, ki so jo organizirali Sovjeti. Postopanje Japonske, ki se nahaja pravzaprav v samoozambi, je tem bolj upravičeno, ker kitajski oblastniki, ki so popolnoma brez moči, mirno gledajo sovjetizacijo Mongolije. Iz tega izvaja imenovana revija, da Japonska z okupacijo Mandžurije ni storila ničesar drugega kakor to, kar so v podobnih slučajih storile bodisi v Aziji ali v Afriki evropske vevale. Da so varovale svoje interese. Japonska se v Mandžuriji ne bori samo zase, ampak tudi za Evropo in za evropsko kulturo.

Japonci so že v Mongoliji?

Sanghaj, 26. januarja. Tukajšnji kitajski listi prinašajo poročilo, da so japonske čete, ki pripa-

dajo armadi, katera ima svoj glavni stan v Činčovu, te dni prekorčile zapadno mandžursko mejo in korakajo v mongolsko provinco Džehol. Po kitajskih vesteh bodo Japonci v par dneh zasedli glavno mesto province. V svojih komentarjih pravi kitajski listi, da je japonska s tem daleč prekorčila tiste »pravice«, ki si jih prisvajajo v svojo zaščito svojih interesov v južni Mandžuriji, kajti Džehol je oddaljen od japonske interesne sfere v Mandžuriji najmanj 800 km.

Pred okupacijo Sanghaja

London, 26. jan. Z. Iz Washingtona poročajo, da je ameriška vlada v skrbih zaradi položaja, ki je nastal v Mandžuriji, posebno pa jo še skrbi japonska akcija v Sanghaju. Predsednik Hoover je imel daljšo konferenco z državnim tajnikom Stimsonom, vendar pa se o sklepih, ki jih je napravila ameriška vlada ne dajo nobene vesti v javnost. Ameriški listi poudarjajo, da bo okupacija Sanghaja po japonskih četah dovela do resnih konfliktov.

London, 26. jan. Z. Položaj v Sanghaju je zelo težak. Pred Sanghajem je usidranih 11 japonskih vojni ladij, izkrčano pa je 1600 mornarjev, ki so zasedli japonsko koncesijo in čakajo samo na miglaj. Japonsko vojno poveljstvo je izdalo proglas, v katerem naglašajo, da hoče na prijateljski način rešiti sporna vprašanja s Kitajsko. V slučaju pa, da ne pride do sporazuma, bodo japonske čete zasedle Sanghaj, kakor tudi vse kitajski teritorij, ki je zvezan s Sanghajem.

Poveljnik japonskih čet v Sanghaju je postal admiral Joshizava, ki je naglasil, da morajo kitajske oblasti izpolniti vse zahteve ultimativne note, ki jo je poslala japonska vlada. Smatra se, da je po tej izjavi zasedba Sanghaja neizbežna. V mednarodni coni v Sanghaju se nahaja tudi 1173 inozemskih mornarjev in 52 častnikov.

Prerekanje v DN

Zeneva, 26. jan. tg. Predsednik Sveta Zveze narodov Paul Boncour je imel danes popoldne sešatek z japonskim in kitajskim delegatom o položaju v Sanghaju in pred Sanghajem in o pričakovanih odredbah Japonske. Ni še gotovo, ali bo ves kompleks kitajsko-japonskega konflikta prišel na razpravo že na prihodnji seji Sveta, ki bo v četrtek. Japonci očita Kitajcu zahrbtnost in da ne drži dane besede, isto očita pa z drugimi besedami Kitajec Japoncu. Nihče pa ni stavil Japoncev bistvenega vprašanja, zakaj se Japonska ni obrnila na Zvezo narodov, da bi dosegla spoštovanje pogođb in s tem varovala svoje pravice v Mandžuriji. Japonski delegat se je vrh tega danes skril za zahtevo, da mora po pariškem sklepu Sveta Zveze narodov od 10. decembra najprej govoriti preiskovalna komisija Zveze narodov. Nato je odgovoril kitajski delegat, da mora Japonska do tedaj držati besedo, da ne bo povzročila novega otežčenja položaja.

Pariz, 26. jan. AA. Iz Nankinga poročajo, da je pravosodni minister Kan imenovan za zunanje-ga ministra nankingske vlade namesto g. Sena, ki je bil demisioniral.

Delegacija rudarjev v Belgradu

Belgrad, 26. jan. 1. Danes ee je mudila tukaj delegacija rudarjev iz vseh državnih rudnikov naše države, ki je obiskala pod vodstvom narodnih poslancev ministra za gozdoe in rudnike. Rudarji so ministru razložili težaven položaj, v katerem se nahajajo posebno rudarji iz državnih rudnikov, in so zahtevali, da vlada poskrbi, da se plače ne znižajo, da se konsumi, ki so zaprti, zopet odpro in da naj se pomaga rudarjem v vsakem oziru. Nekateri poslanci so zahtevali, da naj ministrstvo odredi preiskava, zakaj so ravno državni rudniki ne se dogajale različne nepravilnosti, ki so dovedle tudi do tragičnih dogodkov, o katerih je tudi časopisje poročalo. Nadalje so predlagali, da se odredi preiskava, zakaj se ravno državni rudniki nerentabilni. Nad vsemi ostalimi rudniki pa naj se uvede stroga državna kontrola. Izda naj se poseben pravilnik za brezposelne rudarje.

Rudarji so se nato podali k prometnemu ministru, katerega so prosili, naj odredi, da se pogodba med Trboveljsko premogokopno družbo in med njimi pravočasno reši, da ne bo prišlo do tega kakor lani, da bi bili rudarji nenadoma na cesti. Minister je obljubil, da se bo to zgodilo še tekom tega meseca.

Nadaljevanje stanovanjske ankete

Belgrad, 26. jan. 1. Danes dopoldne se je nadaljevala konferenca o stanovanjskem vprašanju. Seji je prisostvovalo še vedno izredno visoko število delegatov iz vse države. Nadaljevala se je debata o najemninah, ki so v današnjem času mnogo previsoke in neupravičene. V debati so se govorniki dotaknili tudi vprašanja zidave novih stanovanjskih hiš, pri čemer naj bi jim šla država čim bolj na roko. Med ostalimi govorniki se je prijavil k besedi tudi socialni minister Janez Pučelj, ki je poudarjal, da je vprašanje najemnin zelo težko, kakor so danes sploh vsa vprašanja težka. Zato želi od govornikov, da se ne spuščajo v gole konstatacije, ampak da izneso konkretne predloge in ideje, ki se dajo uresničiti. »Dajte mi pravilno idejo«, je rekel minister, »kako naj zgradimo stanovanja. Zahtevate zakonske mere in omejitve. Moram vam reči, da to presaga kompetenco in delokrog socialnega ministrstva, kakor hitro gre za privatno svojino, čegar bi socialno ministrstvo samo ne moglo podvzeti brez predhodne odobritve celokupne vlade.«

Kulturni boj v španskih deželah

Pariz, 25. jan.

Španski minister za uk in bogočastje, Fernando de los Rios, ki pohaja iz judovske rovine, je te dni o priliki sprejema judovske občine v Tetuanu imel govor, v katerem je slavil judovski narod in dejal, da se šteje srečnega, ker je med njegovim ministrovanjem Španija razveljavila kruti dekret iz leta 1492, ko je Ferdinand aragonski izgnal jude. Španska republika je v svojem svobodoljubju popravila to težko krivico.

To je izjavil španski prosvetni minister v času, ko španska republika v svojem svobodoljubju razpušča katoliško Družbo Jezusovo, ustanovljeno od Španca Ignacija, da skrbi za krščanske npravi in krščansko kulturo naroda! Jako značilno za »svobodoljubje« španske framasonske republike! Izgon judov je bil morda res krut in deloma tudi krivičen, dasi razumljiv, ker so judi uganjali velkanske oderuštvo — toda razpušat katoliškega reda, ki je vzdrževal v Španiji toliko šol, znanstvenih in vzgojnih zavodov, je pa brezdvoma krivičen in čin eklatantnega nasilja, ki se ne da ne opravičiti ne razumeti.

Tudi v Mehiki preganjanje katoliške Cerkve ni prenehalo, čeprav se je l. 1929 med republiko in Cerkvijo sklenil modus vivendi. Parlament ne dopušča, da bi se vršil verski pouk niti v zasebnih šolah. Veliko škotov, ki so za časa preganjanja morali deželo zapustiti, ne dobi dovoljenja, da se vrne. Cerkveno imetje se konfiscira dalje. Posamezne zvezne države smejo kljub modusu vivendi sklepati proticerkvene postavbe. V nekaterih državah se še zdaj ne sme vršiti javna služba božja. V državi Veracruz je dušno pastirstvo praktično malodane onemogočeno, ker sme na 100.000 prebivalcev biti samo 1 duhovnik.

Komunistična vstaja v San Salvadorju

San Salvador, 26. jan. V republiki San Salvador so komunisti po navodilih III. internacionale, ki skuša aranzirati revolucijo po najrazličnejših državah sveta, vzpizorili te dni puč. Komunistične čete so napadle mesta Sonsonade, Santa Tecla in Ahacapan ter druge manjše kraje, da se jih polastijo.

Ker se v San Salvadorju nahaja veliko inozemcev, zlasti ameriških in angleških državljanov, je ameriška vlada odposlala v San Salvador v svrhu varstva svojih državljanov križarko »Roche-ster« in dva rušilec. V luko Akajutla sta dospeli tudi dve kanadski torpedovki in pa angleška križarka »Dragon«. Med tem pa je samsalvadorska vlada komunističen puč, kakor ona poroča, že zadušila. Komunisti so se bili sicer polastili mestec Sonsonade in Ahacapan, so pa bili potem od došlih vojaških oddelkov pregnani.

Newyork, 26. jan. AA. Iz San Salvadorja poročajo, da je generalni guverner »salsalvadorske republike« g. Martinez popoln gospodar situacije. Zdi se, da so bili komunisti, ki so izzvali revolucijo, v zmoti, meneč, da ameriške Združene države

Vihar v madjarskem parlamentu

Budimpešta, 26. jan. tg. Na današnji seji poslanske zbornice, ki jo je izsilila opozicija na podlagi poslovnega reda, je imel bivši voditelj kršč. socialne opozicije in bivši ministrski predsednik Stefan Friedrich silno oster govor, v katerem je zahteval, da se mora očistiti javno življenje v vseh panogah. Očital je vladi, da se davčni denar zapravlja na nedovoljen način, kar je povzročilo vihar ogorčenja v klopih opozicije. Zahteval je tudi, da se uvede splošna in tajna volivna pravica, da bo narod mogel svobodno govoriti o svoji bodočnosti. Ministrski predsednik Karolyi je morda prišel na svoje mesto z najboljšimi nameni, ni pa sposoben za vodstvo madžarske politike. — Karolyi na ta govor ni odgovoril, po seji pa je izjavil časnikarjem, da zaenkrat ne smatra reformo volivne pravice za aktualno. Očitki proti dogodkom v ministrstvu za narodno blagostanje pa se bodo natančno preiskali in potem stvar odstopila drž. pravdnistvu. Socialni demokrati so na koncu seje začeli hrupno demonstracijo in kričali: »Dajte nam kruha in dela! Vi ste nas goljufali in okradili!« Nato je bil parlament proti glasovom opozicije odgođen do 4. februarja.

Beda na Madžarskem

Budimpešta, 26. jan. Z. Tukaj vlada nepopisna beda med delavstvom. Brezposelni delavci vsak dan demonstrirajo ter zahtevajo kruha in dela. Mestna uprava je obenem s karitativnimi društvi ustanovila 100 javnih kuhinj, v katerih se deli brezplačna hrana lažnemu ljudstvu. Dnevno se izda 52.050 obedov, vendar pa še ne zadostuje in je mestna občina ukrenila vse potrebno, da se to število v prihodnjih dneh zviša na 56.000.

Pred razorožitveno konferenco

London, 26. jan. AA. Predsednik splošne razorožitvene konference Henderson odpotuje v četrtek v Zenevo.

Zeneva, 26. jan. tg. Popoldne je prispelo v Zenevo 8 zabojev podpisov mednarodne ženske lige za mir in svobodo. Zenevske ženske organizacije so takoj improvizirale slovesnost, ker so podpisali došli prej, kakor so ženske pričakovale.

Rudniška nesreča

London, 26. jan. tg. V rudniku Llwynypia v Južnem Walesu je nastala velika eksplozija, pri kateri je bilo ubitih 11 rudarjev. V trenutku eksplozije je bilo v rovih zaposlenih 100 rudarjev. Izvrstni reševalni službi in varnostnim odredbam se je reševalni, da so bili rešeni vsi drugi rudarji.

Vremensko poročilo

Ljubljana, 26. januarja. AA. Vremensko poročilo Direkcije državnih železnic v Ljubljani po stanju ob 8 jutraj. Bistrica-Bohinjsko jezero — 8, megla, snega 18 cm; Brežice — 3, oblačno; Celje — 2, oblačno; Dravograd-Meža — 7, oblačno, snega 8 cm; Jesenice — 5, jasno, snega 12 cm; Kamnik — 2, oblačno, snega ni; Kranjska gora — 10, jasno, snega 30 cm; Kočevje — 5, oblačno; Kotoriba — 2, oblačno; Ljubljana g. k. — 2, oblačno; Ljutomer — 4, oblačno, snega 3 cm; Maribor g. k. — 4, oblačno, snega 3 cm.

Značilno pri tem je da sta framasonstvo in komunizem v gonji proti katoliški Cerkvi popolnoma složna.

Rim, 26. jan. tg. Izgnanje jezuitov iz Španije ni zadelo cerkvenih krogov nepripravljenih. Jezuitski general p. Ledochowski je že izdelal načrt, ki je bil potem ko ga je papež odobril, poslan s kurirjem v Španijo, ker niso več zaupali šifriranim brzojavkam. Po tem načrtu naj se mlajši jezuiti izselijo iz Španije v severno in južno Ameriko, stari pa v Holandsko in Belgijo, dočim naj jezuiti, ki se udeležujejo znanstveno, ostanejo v Španiji. V Vatikanu odločno zanikajo, da bi bile španske oblasti našle pri zaplenitvi knake zaklade. Jezuitski red je v Španiji izvrševal samo visoke dolžnosti v izvrševanju vzgojnega programa iz sredstev, ki so jih dali verniki na razpolago. (Vest o takšnem načrtu priobčujemo z vso rezervo. — Op. ur.)

Protest sv. očeta proti razpustu jezuitskega reda

Rim, 26. jan. Glede papeževga protesta proti razpustu Družbe Jezusove v Španiji še doznavajo: V dvorani konsistorija je sv. oče, potem ko je bil prebran dekret o priznanju heroizma krščanske čednosti Pallottiju, ustanovitelju misijonske družbe, je sv. oče vzel besedo in protestiral proti razpustu jezuitskega reda v Španiji. Tolažljivo pri tem je, da je dejal sv. oče, da trpijo španski jezuiti radi Jezusovega imena, ki ga nosijo, in radi zvestobe, ki so jo prisegli sv. očetu. Papež je dejal, da so jezuiti mučeniki, ki trpijo za papeštvo in v čast Kristusovo. Pij XI. se je ob tej priliki spomnil tudi težkega položaja duhovščine v Mehiki, kjer so katoliške duhovnike iztrebili in onemogočili dušeskrbetvo.

novega guvernerja zaradi njegove slabosti niso priznale.

Po vesteh, ki so vkljub strogi cenzuri prispele v Newyork, je bila vstaja v republiki Salvador zelo resna, vendar se je po hudih bojih izjalovila. Kakor poroča dopisnik lista »Newyork Times« iz Paname, so imele vladne in uporniške čete v obeh bojih več ko 600 mrtvih.

Newyork, 26. jan. tg. Ameriški zunanji urad je prejel vznemirljiva poročila iz Paname in Mehike, da znaša število smrtnih žrtev revolucije v San Salvadorju mnogo stotin ljudi. Vstasi so zasedli glavno mesto in tam začeli strašno krvoprelitje. Posekali so glave 26 meščanom in njih glave obesili na brzojavne drogove ob železniški prog. Civilno prebivalstvo beži v velikih množicah. Glavno mesto je polno vojaštva.

Pariz, 26. jan. AA. Iz Porta d'Espanja poročajo, da je po vesteh, ki so tjakaj prispele, bilo pri nemirih v Salvadorju v republiki Salvador okoli tisoč mrtvih. Po istih vesteh je več sto žensk pobegnulo na ladje v tamošnji luki, da si rešijo življenje. Tri ameriške bojne ladje so pripile v Panamo, da bodo ščitile interese amer. državljanov.

Zamenjava drobiža

Belgrad, 26. jan. AA. Na podlagi čl. 6 zakona o kovanju srebrnega drobiža po 10 in 20 dinarjev z dne 28. novembra 1931 je odredil finančni minister tole:

Davčne uprave morajo izvršiti zamenjavo kovinastega drobiža.

1. Kovinasti drobiž, ki se bo zamenjal, je: a) ves niklasti drobiž kraljevine Srbije in Črne gore po 5 in 10 par, skovan do leta 1916; b) drobiž iz kovine »gama« kraljevine SHS po 5 in 10 par, nakovan leta 1920; c) drobiž bivše avstro-ogrskce monarhije iz nikla po 10 in 20 vinarjev, drobiž iz pakfonga po 10 in 20 vinarjev in železni drobiž po 20 vinarjev.

Drugi drobiž, ki tu ni naštet, se ne bo zamenjal.

2. Ves gori navedeni drobiž se bo zamenjal po nominalni vrednosti, to je po vrednosti, ki je na novcu označena razen avstro-ogrskih železnih novcev po 20 vinarjev, ki se zamenjajo po 5 par za kos.

3. Zamenjava se bo vršila na vseh blagajnah davčnih uprav.

4. Za zamenjani drobiž se bodo v prvi vrsti dajali 25 parski novci, če teh ne bo dovolj, pa 50 parski, novi po dinarju in 2 Din.

5. Drobiž, ki ga bo kdo prinesel v zamenjavo, bo moral biti zložen v zvčke po vrsti drobiža, na zvčkih pa mora biti označena vrednost vsebine.

Za večje količine morajo stranke prinesli specifikacijo drobiža po vrstah in vrednosti z označbo celotne vsote, ki jo predlože v zamenjo.

6. Zamenjava drobiža se bo začela takoj in bo trajala do vseheta 30. novembra 1932.

Po 30. novembru 1932 se zamenjava ne bo več vršila, nezamenjani kovinasti drobiž pa bo takrat prestal biti zakonito plačilno sredstvo.

Ena milijarda dedščine

Zagreb, 26. jan. Z. V začetku 19. stoletja je živel na Madžarskem siromašen plemič Johann Horvat. Njegova hčerka Katarina se je poročila najprej s posestnikom Edenyjima, ko pa ji je mož po treh letih zakona umrl, se je ponovno poročila z bogatim magnatom grofom Vladislavom Esterhazyem. Hčerka Katarina iz tega zakona se je poročila s princem iz hiše Hohenzollern in se je iz tega zakona rodila princesa Henrieta, žena belgijskega kralja Leopolda II. V zakon je prinesla ogromno premoženje, po oporoki, ki jo je napravila pred smrtjo, pa je vse to premoženje določila revnim potomcem njenega pradedca Johanna Horvata. Njeni rojaki so to oporoko pobijali in jo hoteli ovrčiti, madžarska vlada pa se je za vso stvar zavzela a pretvezo, da gre tu za interes njenih državljanov. Pred par dnevi se je javila za dednjo tudi neka Madžarka iz Belgrada, ki je vzela za moža nekega srbskega ujetnika v Budimpešti. Vse pa kaže, da so njeni izgledi, da podeduje ogromno premoženje, zelo slabi, ker pride kot edina resna naslednica ogromnega premoženja v posest Zagrebčanka gospa Zlata Horvat. Ker gre za 385 milijonov frankov, ki ležijo naloženi že kakih 30 let je in se je premoženje medtem skoraj podvojilo, ter predstavlja cela dedščina nad milijardo dinarjev, je zanimanje za to dedščino ogromno. Zlata Horvat je snoči odpotovala v Belgrad z dokumenti, s katerimi bo dokazala svojo pravico do ogromnega premoženja.

Pomoč pasivnim krajem

Belgrad, 26. jan. 1. Danes se je vršila seja socialne sekcije parlamentarnega kluba, ki ji je prisostvoval tudi minister za socialno politiko, ki je poročal, katere količine žita so dobile posamezne banovine. Dobile so: savska banovina 195 vagonov, vrbaska 277, zetska 593, primorska 430, drinska 52 vagonov žita; glede dravske banovine pa se bo razpravljalo šele prihodnji četrtek. Župani naj javijo okrajnim načelnikom, kateri kraji so potrebni pomoči.

Preureditev pristojnosti h tehničkim razdelkom

Ljubljana, 26. jan. AA. S svojim rešenjem z dne 5. jan. je g. minister za gradbe odredil, da se glede izvajanja tehničnih poslov: 1. Kočevski okraj se prideli tehnič. razdelku v Ljubljani. — 2. Cabarski okraj tehnič. razdelku v Ogulinu. — 3. Okrajna Crnomelj in Metlika tehničnemu razdelku v Novem mestu. — 4. Dravogradski okraj tehnič. razdelku v Mariboru. Preureditev mora biti izvršena do 29. febr. t. l.

Belgrajske vesti

Belgrad, 26. jan. 1. Iz ravnateljstva državnih železnic je bil postavljen za šefa postaje Pakučani Ivan Polgar; za pripravnika v državni bolnišnici za živčne bolezni v Ljubljani je bil postavljen Metod Trtnik; v resoru prometnega ministrstva so bili premeščeni: Skorjanc Friderik iz Celja v Ptuj, Sušanaj Oktavijan iz Videm-Krško v Celje, Rebolj Anton iz Dovje-Mojstrana v Jesenice, Benet Janez iz Soteske v Dovje-Mojstrano, Boltar Janko iz Dravograd-Meže v Podnart-Kropa.

Belgrad, 26. jan. Danes ob 7 se je na dvorišču uprave mesta Belgrada izvršila smrtna kazen nad Čaharijem Jantičevićem iz Donje Lisme, srez Bosiligradski, ki je bil pred državnim sodiščem za zaščito države decembra obsojen na smrt zaradi zločinov po zakonu o zaščiti države. Jantičević je hotel po nalogu makedonsvjuških s peklenjskim stroji razdreti železniško progo Vranjska-Banja-Priboj.

Laval bo do laštostov popustljivejši?

Rim, 26. jan. tg. Po tukajšnjih informacijah švirajo očividna prizadevanja francoskih listov v zadnjih dneh, da bi se revidiralo francosko-italijansko razmerje, iz direktiv Lavalove zunanje politike. Dokler je bil Briand na krmilu, to ni bilo mogoče radi osebnega stališča, ki ga je zavzel Briand nasproti fašizmu. Čuje se, da je francoski poslanik v Rimu že dobil primerno navodila.

Slovenci v Zagrebu

Zagreb, 25. jan.

Včeraj smo imeli zagrebški rojaki zopet pri-liko slišati slovensko besedo v jesonjski dvorani. Marijua družba slovenskih deklet je vprizorila igro v treh dejanjih »Izgubljeni raj«. Dvorana menda še ni bila nikdar tako polna, kakor včeraj. Ko bi bila dvorana še enkrat tako velika, bila bi polna, kajti mnogo ljudi je odšlo — mnogi so zvedeli za to igro šele zadnji teden, ko že ni bilo mogoče dobiti nobene vstopnice. Vloge so dekleta dobro nastudirale, vendar sta bili dve precej neelastični, kostimi pažev in kraljice neprikladni in videlo se je, da je manjka železna roka režiserja. Publika se je od srca nasmejala, efekti je bil popoln. Dekleta so navdušena...

Sv. Rok je bil pa včeraj malo deprimiran. Poslanec Pavlić je bil naznanil pred tednom dni, da bo maševal, toda mi smo ga čakali zastonj. Ključarji jamčijo, da se ne bo kaj takega več zgodilo. Bogoslužje božičnih in novoletnih dni je še vedno v toplem spominu. Pri polnočnici je bil prisoten tudi eden uglednih zagrebških židov, ki

je izjavil, da se mu red in petje ter katoliški pono sv. Roka tako dopade, da bo čez leto dni tudi sam prestopil v našo vero. Pri maši vidimo vsako nedeljo mnogo uglednih Zagrebčanov, celo uglednih politikov. Dne 7. februarja pa pride maševal k sv. Roku župnik Finžgar iz Ljubljane, ki bo v klasični slovenščini oznanil besedo božjo...

Predavanje v Vlaški ulici 38 se bodo zopet začela. Letos je imel prvo predavanje dr. Marjetič o kužnih boleznih s kinofilmom, slede še sledeča predavanja: dr. Klemenc o zgodovini Kapitola in katedrale, dr. Kovač o živalskih boleznih, ki se prenašajo na človeka, Roman Bregar o življenjskem zavarovanju delavcev, dr. Sedej o pravnem stanju delavca in služkinje, M. Težak o narodnem gospodarstvu za časa punitov in tlake, dr. Knific o moderni vzgoji otrok v salezijanskem redu, Janez Legan o lastnih doživljajih iz Sibirije in Mandžurije. Dan predavanja bo objavljen pri sv. Roku.

Pri zadnjem odlikovanju je Nj. Vel. kralji odlikoval dr. Marjetiča z redom sv. Save IV. stopnje, Janeza Legana z redom jugoslovanske krone.

Novomeške tatvine pred sodiščem

Novo mesto, 25. januarja.

Ze lanske leto je »Slovenec« na kratko poročal o veliki tatvini raznega blaga v trgovini g. Edmunda Kastelica v Novem mestu, v katero je bilo zaplenjenih več uslužbencev in drugih oseb. Pretekli petek pa se je vršila pred novomeškim sodiščem tajna razprava proti obtožencem, katerih je bilo 38. Na tej razpravi se je dognalo, da je g. Kastelic oškodovan za znesek 50.000 Din.

Edmund Kastelic, trgovec v Novem mestu, je že dalj časa sumil nekatere uslužbence, vendar v večjem obsegu ni mogel priti na sled. Šele lansko leto 23. avgusta je zalotil obdolženca G. C. na kolodvoru v Kandiji, ko je hotel odpotovati domov. Pri sebi je imel 250 Din gotovine, o katerih ni hotel povedati, odkod izvirajo. V njegovem kovčku je Kastelic našel razno blago. Poklical je stražnika. Po daljšem oklevanju je G. izdal tatinski komplot. Šele v teku preiskave se je pokazal ves obseg tatvin. Izkazalo pa se je tudi, da so osumljenim uslužbencem v nepoštenosti drugovali tudi nekateri njihovi tovariši, uslužbeni pri Josipu Ogorcu in drugod. Obdolženi so v predpostopanju ponovno zaslišani odkrito in skesano priznali tatvine. Njihove izpovedbe se skoraj popolnoma krijejo in so v skladu tudi z izpovedbami ostalih obdolžencev, ki dejanja priznavajo. Zato temelji obtožba na izpovedbah obdolžencev.

Edmundu Kastelicu so kradli razni. Koliko časa je to trajalo, se ne da točno ugotoviti. S precejšnjo gotovostjo pa se lahko reče, da so bile vse tatvine izvršene v letih 1930 in 1931. Brez dvoma so zaplenili starejši mlajše. Da pa je moglo tatinsko podjetje uspevati dalj časa in da je moglo zavzeti tak obseg, je vzrok ta, da so tatitji imeli za svoje blago kaj dobre in stalne odjemalce. Pretežno večino ukradenih predmetov so tatovi dobivali tam svojim odjemalcem. Dasi so dobro vedeli, odkod izvira blago, so bili pripravljeni kupovati. Dva pa sta tudi izrečno prigravljala tatovom, naj jima prinašajo blago iz trgovine svojega gospodarja brez njegove vednosti. Poleg stalnih odjemalcev je imela tatinska družba Kastelčevih uslužbencev tudi veliko število priložnostnih odjemalcev.

Obdolženca P. I. in E. V. sta jemala svojemu delodajalcu Ogorcu Josipu in sta ukradene predmete zamenjavala z nekaterimi Kastelčevimi uslužbenci za tam ukradene predmete. Obdolženca G. A. C. I. in P. I. so krivdo tajili in enostavno zanikali vsa dejanja. Njihovi zagovori pa so bili ovrženi po zanesljivih izpovedbah obdolžencev in po drugih predlaganih dokazilih. Glede G. A. so vsi njegovi obdolženi stanovski tovariši edini v tem, da je svo-

jemu delodajalcu Kastelicu mnogo pokradel. Nekateri drugi obtoženci pa krivdo taje. Tako na pr. T. M., T. M., V. A., R. A., L. J. in G. J. krivdo popolnoma zanikajo. T. T. in V. so bili pomočniki pri obdolžencu G. P. v času, ko so temu Kastelčevi uslužbenci stalno prinašali ukradeno blago in je že radi tega verjetno, da so tudi oni sprejeli nekaj ukradenih predmetov. Na te izpovedbe se glede dejanj navedenih obtožencev opira obtožba. Obdolženca R. A. obremenjuje K. M. Ta je celo izpovedal, da ga je R. A. tudi nagovarjal, naj mu brez vednosti gospodarja da nekaj olja za avto in benecina. Glede obdolženca L. J. in G. J. se opira obtožba na izpovedbe obdolženca Z. A. Ta je potrdil, ko je bil ponovno zaslišan, da je L. u dal poleg treh vreč cementa, o katerih pravi, da jih je kupil, še posebej trikrat po eno vrečo cementa. To pa L. taj. Obremenjuje ga na priča P. I. Tudi glede obdolženca G. J. je Z. A. določeno izpovedal, da je dal poleg 1 in pol kg laka, da bi mu prebarval kolo, še posebej 2 konvi laka.

Razprava je trajala v petek pozno v noč. Razsodba pa je bila izrečena v soboto zjutraj ob 2, ki se je glasila tako-le:

Z. A. 5 mesecev strogega zaporu in izguba častnih pravic za 1 leto — G. A. 3 mesece strogega zaporu — K. M. 6 mesecev strogega zaporu, pogojno za dve leti — I. E. 3 mesece strogega zaporu, pogojno eno leto — C. I. 10 dni strogega zaporu — G. C. 2 meseca, pogojno 1 leto — P. I. 20 dni, pogojno za 2 leti — B. B. oproščen — G. P. 5 mesecev, pogojno za 3 leta, izguba častnih pravic za eno leto — L. J. 2 meseca strogega zaporu, pogojno na 2 leti, izguba častnih pravic za eno leto — N. I. 1 mesec in 14 dni, pogojno za 2 leti, izguba častnih pravic za eno leto — S. A. 2 meseca in 10 dni, izguba častnih pravic za eno leto — J. M. 2 meseca 10 dni, pogojno za 3 leta, izguba častnih pravic za eno leto — M. F. 20 dni, pogojno eno leto — T. M. 15 dni, pogojno eno leto — T. M. 7 dni, pogojno eno leto — V. F. 15 dni, pogojno eno leto — V. A. 15 dni, pogojno eno leto — G. J. 15 dni, pogojno eno leto — S. R. 20 dni, pogojno eno leto — Z. F. 17 dni — M. A. 20 dni, pogojno eno leto — R. A. 10 dni, pogojno eno leto — R. I. 10 dni, pogojno eno leto — L. J. 10 dni, pogojno eno leto — S. I. 7 dni, pogojno eno leto — G. J. oproščen — U. F. 7 dni, pogojno eno leto — S. A. 1 mesec, pogojno eno leto — S. M. 7 dni, pogojno eno leto — L. F. 7 dni, pogojno eno leto — M. J. 10 dni, pogojno eno leto — M. J. 10 dni, pogojno eno leto — M. A. 7 dni, pogojno eno leto. Dva mladoletnika pa sta obsojena na preizkušnjo za dobo enega leta.

Razgovor o znižanju najemnin

Dodatno poročilo o anketi, o kateri smo že včeraj poročali

Belgrad, 25. jan.

Dodatno k včerajšnjemu poročilu poročamo danes še nekaj podrobnosti iz ankete, ki se je začela v ponedeljek.

Zastopnik splitskih najemnikov, g. Marin Katanarić je izjavil na anketi: »Najpravičnejša rešitev tega vprašanja bi bila, graditi nova stanovanja; država, banovine in občine bi morale graditi hiše za stanovanja siromašnih slojev, kateri mnogokrat stanujejo v obupnih razmerah. Pri nas tega vprašanja, žal, še ne rešujemo. Predlagam, da vlada izda zakon, ki bo imel samo tri paragrafe: 1. da najemniki plačujejo samo toliko najemnine, kolikor je hišni posestnik prijavil davčni obseg; 2. da naj gospodarji, ki jih bo oblast zalotila pri taki špekulaciji, plačajo veliko kazen v fond za gradbo stanovanj za siromake; 3. da ne sme ostati prazno niti eno stanovanje, temveč naj se takoj odda za določeno ceno. Edini način rešitve je, zidati večje število novih hiš, česar lastniki kapitala niso storili, ko jim je denar ležal nakopičen po bankah in donosah veliko rento, ampak so začeli zidati šele, ko je začela renta padati. To dokazuje, da hišni posestniki niso zidali hiš zaradi najemnikov, ker nimajo socialnega smisla, ampak so zidali zato, da bi jim hiše nosile 20% rento. Naj se tudi hišni posestniki nekoliko žrtvujejo v času, ko je kupna moč konsumentov tako majhna.«

V imenu hišnih posestnikov iz Karlovca je govoril predsednik Ivan Djačić, ki je trdil, da se danes ne splača več zidati novih hiš. Hišni posestniki so bili dovolj popustljivi. Poleg stanovanj je po mnogih mestih zaprtih tudi mnogo trgovskih lokalov in ni upati, da bi se skoro odprli. Z zidanjem novih hiš bi nastala konkurenca, ki bi težko prizadela hišne posestnike, ki se niti danes ne nahajajo v ugodnem položaju. V Karlovcu na primer so hišni posestniki skoro uničeni zaradi raznih velikih izdatkov, medtem ko so najemnine zelo nizke.

V imenu Zastopnik hišnih posestnikov iz Sarajeva, g. Miloš Bogunović je izjavil, da se strinja s predlogom, da vsak najemnik plača le tolikšno najemnino, kolikor je prijavil gospodar davčni obseg. To pa za kazen lažnivih podatkov oblastem, če je res napačno prijavil. Hiše građe s kapitalom, ki ga dvigajo iz bank, kar jasno dokazuje, da so nove hiše zidane na kredit. S čim naj potem tak hišni posestnik odplačuje svoje visoke dolgeve, če je povprečna obrestna mera 10%, ako pa mu hiša sme donosati le 4 odst. V slučaju državne intervencije za znižanje najemnin bi se znižali tudi dohodki države.

Zastopnik Zveze javnih nameštencev, g. Fran Petrović, je izjavil, da se je z odpravo stanovanjske zaoščitve leta 1929 položaj najemnikov poslabšal. Če hišni posestniki nimajo dovolj socialnega čuta, je dolžna državna oblast, da to vprašanje resno prouči in ga pravilno reši: »Prosim Vas, znižajte nam najemnine, ker ne moremo več plačevati!«

Nato je govoril zastopnik ljubljanskih najemnikov, g. M. Lilek (kakor smo že včeraj poročali), in za hišne posestnike na Sušaku g. Anton Perušić. Ta je rekel, da so na Sušaku najemnine primerne; medtem, ko so se živila izpred vojne na Sušaku podražila za 20%, so se najemnine zvišale le za 10 odst.

Za Zvezo zasebnih nameštencev v Zagrebu je govoril dalje g. Kutagić, ki je poudaril, da se je gibanje za znižanje najemnin začelo samo od sebe, kakor posledica splošnega gospodar. krize in zmanjšanja plačilne moči konzumentov. Potrebno je, da država posreduje tudi za zmanjšanje najemnin. Na anketi v Zagrebu so hišni posestniki izjavili, da nimajo legitimnih predstavnikov, ker je za njimi organiziranih le 40%. To dokazuje, da je državno posredovanje neobhodno potrebno. Časi so težki in množice državljanov čakajo na rešitev tega vprašanja.

Ing. Milivoj Smiljanić, predsednik ing. zbornice v Belgradu, ni bil zadovoljen, da se to vpra-

šanje na ta način razpravlja. Zastopnikom dravske banovine je izrekel očitke, da so oni započeli to gibanje za zmanjšanje najemnin, čeprav je še pred kratkim po ljubljanskih bankah denar bil najcenejši in v velikih množinah. Prepričan je, da sklepi o tem vprašanju ne bodo koristili najemniku. V Belgradu nove zgradbe državni Hipotekarni banki povzročajo velike težave. Nepotrebno je govoriti o stanovanjski krizi. Čemu delati nemir? Mogoče je govoriti o velikih najemninah samo o lokalih v glavnih ulicah.

Za njim je govorila še gđ. Mira Hrvoj v imenu hrvatskega društva »Grafica Zrinjska« iz Zagreba. Trdila je, da je plačevanje visokih najemnin na škodo prehrani prebivalstva. — Po njenem govoru se je med gđ. in pa hišnimi posestniki, ki so sedeli pri isti mizi z njo, zgodil majhen, a neprijeten incident.

Na popoldanski seji je govoril prvi zastopnik najemnikov iz Zagreba, ki je pozival vlado, naj posreduje in uredi najemnine, sicer bodo najemniki prisiljeni, da sami obračunajo.

G. Dušan Pantić, zastopnik društva lastnikov hiš in zemljišč v Belgradu, je izjavil, da to vprašanje enako težko prizadeva najemnike kakor lastnike. Sedanji položaj ni rezultat volje posameznikov, marveč vseh gospodarskih faktorjev, ki vplivajo na splošne razmere. Izjavlja, da sumi, da bi začele cene v splošnem padati. Vzemimo za primer le monopolske potrebščine: sol, sladkor, potem vodo in druge stvari, katerih cene ne padajo, marveč pri nekaterih silijo celo kvišku. Hiše v Belgradu pa so preobremenjene. Kritična finančno politiko belgrajske občine. Predlaga, naj se ustanovi nova vrsta malih lastnikov, to je lastnikov posameznih stanovanj, ali lastnikov posameznih nadstropij v velikih hišah.

Zastopnik osrednjega tajništva Delavske zbornice v Belgradu, g. Bogdan Krekić, je povedal, da razmerje med najemniki in med gospodarji ni v redu. Pred vojno je moral najemnik plačati 16% do 20 odst. svoje plače za stanovanje, zdaj pa se je ta odstotek dvignil na 50. Take najemnine so neznesne z ozirom na kupno moč prebivalstva. Posredovanje oblasti je nujno potrebno. Predvsem pa je potrebno, da se bolj živahno grade nove hiše s cenanim kapitalom.

V imenu Hipotekarne banke je govoril g. Aca Dinčić, ki pravi, da v tem poskusu ministrstva socialne politike vidi sicer dobro voljo, da se pa s tem ne strinja. To more povzročiti katastrofo. Cene padajo, rentabilnost novih hiš ni večja od 10%. Zaradi nekaterih redkih slučajev previsokih najemnin ne bi bilo treba sklicevati ankete ter vzemirajati gospodarskega življenja. Hipotekarna banka bi prišla v nevarnost, če bi se omejilo hišno lastniško pravo in če bi Hipotekarna banka, ki je vložila milijarde v zidanje hiš, nekega dne postala sama lastnica teh hiš. »Kot predstavnik Hipotekarne banke Vas prosim, bodite previdni pri reševanju tega vprašanja, ki ni tako enostavno, kakor je morda videti. Pooblaščen sem izjaviti, da ni bilo treba na ta način reševati tega vprašanja in delati razburjenja ter spravljati v nevarnost državnega in zasebnega kredita.«

Nato so govorili še nekateri govorniki, nakar je vstal g. Jova Banjanin, zastopnik Zagreba in novi senator, ki je izjavil, da v tem vprašanju ni mogoče dobiti splošnega navodila. Stanovanja so res draga, toda to je treba odstraniti z dobro voljo na eni in na drugi strani. Najbolj nevarna bi bila intervencija države. Pretirana je trditve najemnikov, češ da bodo sami, če država ne bo tega storila, rešili to vprašanje. Znižanje najemnin in morebitno sodelovanje države pri tem znižanju bi povzročilo v gradbeni stroki brezposelnost.

Na koncu ankete sta govorila še gg. Rieta Mihić iz Banjaluke in Otmar Meglič v imenu društva hišnih posestnikov iz Maribora, ki sta se oba izrekla proti znižanju najemnin in proti posredovanju države v tem vprašanju.

Za toplo večerjo

Ker poskusil odnesti 40 kg premoga, obsojen na 3 mesece.

Ljubljana, 26. jan.

Strogi so paragrafi za tatvine raznega blaga na železnica in prometnih kraji. Najnižja kazen je določena na tri mesece strogega zaporu in to za vsako najmanjšo tatvino. Tu ne pozna paragraf nobenega parda!

Pred sodnike malega senata, ki mu je predsedoval s. o. s. g. Anton Mladič, je danes dopoldne ponizno stopil 29-letni samski delavec Jože, rodom Ljubljancan. Ze 8 mesecev je brez stalnega dela in policijsko poročilo navaja, da je tudi brez stalnega bivališča, kajti človek v brezposelnosti ne more plačevati ugodnega stanovanja ter se mora pač zadovoljiti s kakim kotičkom po ljubljanskih hlevih Jožeta je državni tožilec obtožil zločinstva poskušene tatvine. Kratka obtožnica očita, da je Jože 5. januarja letos poskusil s prostega tira na glavnem kolodvoru (takozvani »stok-glaz«) v Ljubljani, torej s prostora, ki služi javnemu prometu, odnesti kakih 40 kg premoga v vrednosti 12 Din.

»Zopet premogar! Najboljše je, če po pravici poveste,« je uvedel predsednik razpravo, ki ni trajala pol ure, »Ali je prav, kar pravi obtožnica?« »Da! Tako je!« je odvrnil zamolklo Jože in nato bil tiho. Predsednik je iz spisov navajal, da je 5. januarja zvečer policijski stražnik opazil eno vrečo, naslonjeno na odbijač tovrnega vagona. V njej je bil premog. Ker je slutil, da je ta premog kdo ukradel, je počakal skrivaj, kdo pride po vrečo. Prišel je obtoženec. V preiskavi je obtoženec povedal, da ni še dva dni ni jedel in da je bil silno lačen. Obtoženec je tudi danes zatrjeval, da res ni nič jedel. Predsednik: »Zakaj pa ne greste v delavsko kuhinjo?« Obtoženec: »Kako, če ni denarja?« Predsednik: »Saj dobite tam tudi brezplačno!« Obtoženec: »Treba je dolgo čakati na karte. Med tem časom se urajma kako delo.«

Predsednik je nato omenjal, da je obtoženec že 8 mesecev brez stalnega zaslužka in da se s težavo preživlja s priložnostnim delom. Koškeke premoga je pobral po tleh prostega tira. Premog je nameraval prodati za toplo večerjo. Železniška uprava nima nobene škode. Ex-ofto branitelj je prosil sodnike, da bi Jožeta obsodili le zaradi prestopka tatvine, a ga oprostili obtožbe zaradi zločinstva, ker je premog vzel v skrajni sili, da bi si pridobil nekaj sredstev za preživljanje.

Sodba se je kratko glasila: Jože je kriv zločina poskušene tatvine in se obsoja na 3 mesece strogega zaporu.

Predsednik, ki je čital to sodbo, je pač umeval obtoženec bedni položaj, toda strogi paragraf je zahteval tako. V razlogih je sam omenil, da je sodišče vpoštevalo olajšilne okoliščine, tako priznanje, stisko in malo vrednost, toda pod nižjo kazen ni moglo iti, ker je to namizja, določena za take tatvine.

»Ne smemo nižje! Ali sprejmete sodbo?« je zaključil predsednik razpravo.

»Sprejemem,« je tiho odvrnil Jože in zasol-zile so se mu oči.

Uboj na Dunajski cesti

Zaradi preokračenja silobrana — 3 mesece strogega zaporu.

Ljubljana, 26. januarja.

Prebivalcem na severnem delu mesta, osobito okoli Bežigrada in ob Vodovodni cesti, bo mogoče še v dobrem spominu uboj na Dunajski cesti v bližini Linhartove ulice, ko je neki Bosanec z dolgim bosanskim nožem zaklal delavca Franceta Strajnjarja. Sunil ga je globoko v prsa tako, da je ranil desna pljuča ter je nato Strajnjar po treh urah izkrmavel in podlegel poškodb. Ozadje tega žalostnega dogodka je bilo naslednje:

Franc Strajnjar je 15. marca lani na Smarinski cesti imel hud prepir z bosanskim delavcem Suljo Ahmedovičem in drugimi Bosanci. V tem prepiru je Ahmedovič dobil eno po glavi. Pozneje 2. aprila je bil Strajnjar zaslišan od preiskovalnega sodnika. Po končanem zaslišanju je odšel Strajnjar s tovariši v neko gostilno v Kolodvorski ulici, kjer so popili nekaj litrov vina. Ko so se potem po Dunajski cesti vračali domov, je neki Strajnjarjev tovariš opozoril, da je pred njimi tisti Bosanec, s katerim je Strajnjar imel prepir. Kmalu se je vnel hud prepir Hanžić je potegnil nož in suval okrog sebe. Zaklal je Strajnjarja.

Začetkom maja lani se je uboja obtoženi Hanžić pred malim senatom zagovarjal, da je ravnal v silobranu, ker ga je Strajnjar napadel in je bil sam v življenjski nevarnosti. Zaradi preokračenja silobrana je bil Hanžić takrat obsojen na 6 mesecev strogega zaporu. Državni tožilec in obtoženi sta se pritožila na stol sedmorice v Zagrebu, ki je odredil, da mali senat še enkrat razpravi o tej kazenski zadevi. Pred malim senatom se je danes ta razprava ponovila. Senat se je postavil na stališče, da je obtoženec ravnal v silobranu, smatral pa je, da je znatno preokračil meje obrambe, da ni bil razburjen in prestrašen in ga je senat zato obsodil na 3 mesece strogega zaporu zaradi preokračenja silobrana.

Ljubljana v Parizu

Le čitajte brez strahu, z reklamo vam zares ne bom mučil ušes. Saj sem se jaz sam le s težavo privadil na radio te ženske, ki jo po pravici imenujem svojo sosedo, ker stanuje v sosednji sobi. Ta radio je zelo fin in zelo drag aparat na 7 (sedem) žarnic, a jaz sem se ga kljub temu privadil do take mere, da lahko študiram, da, celo spim brez vse težave, dasi igra.

A glejte, kaj se mi je vendarle zgodilo!

Ko sem bil najgloblje zatopljen v svoje delo, gluh in slep za ves svet, me je vrglo kvišku in ne da bi se utegnil zmeniti, ali sem slišal prav ali krivo, sem planil skozi vrata in že sem trkal na sosedina.

Pa ona je bila tudi že na poti: baš je odpirala sobo, iz katere je tako mlo zakukala kukavica. Sam sebi nisem mogel verjeti, da sem skozi toliko vrat in hodnikov mogel razbrati slovenskega napovednika, ne da bi bil najmanj na to pripravljen. Zena se je nasmehnila in jaz tudi: »Ali sem prav dobila,« me je zadovoljno vprašala?

Ljubljana! O Ljubljana! Prvikrat slišim glas iz Ljubljane. To je dokaz! Vem, je slovenska beseda, tam daleč je in zdaj je tu.

Sentimentalen postajam, toda, ali mi ne bodo dovolili tega? Glejte: dan na dan sama tuja govornica, samo tuje besede; saj je tako prijetna, tako lepa itd., občudujete jo itd. — toda ko naskrat sredi tega Babilona začujete: »Ljubljana«, medlo, dvomljivo sicer, skozi vse kup vrat, tu je vse v Vas vzkipeo — niste je Vi zaslišali, vse Vaše reči: Vaše srce samo jo je začutilo, še bolj prav

bi rekel: uganilo jo je.

O materin jezik, kako čudna stvar si. Znaš je toliko jezikov, znaš jih še toliko dobro, materin jezik pa je čarodej; on je edini, ki je zares Vaš, tako popolnoma kakor narodna noša, preprosta kakor platina in še bolj bogat in tako skrivnosten.

Kakala sva z gospo, da bi dokukala kukavica. Po dveh kratkih minutah, ki sta bili za nervozno gospo tako grozno dolgi, a zame tako kratkočasni, se je oglasil napovednik: »Halo, radio Ljubljana.«

Mislim, da sem prav spoznal g. Stareta. Kako sem mu bil hvaležen v tem trenutku za te tri besede. Napovedal je nekoga — imena nisem bil ujel, me je žena motila — ki da bo govoril o ukrajinski literaturi.

Res je takoj začel govoriti nek gospod; naglas mu je bil nekako stajerski. Kako sem ga rad imel, da je govoril. Sredi tega Pariza, ko vse živi kakor brez glave, se Vam oglasí skozi atmosfero pridni, dobri, marljivi slovenski glas, poln vere v vzore in tako vse pošten.

A gospa je postajala vidno nervozna, ko ni hotela biti godbe. Hitel sem se torej oprostiti in zahvaliti. Je rekla: »Snoči sem poslušala plesno muziko iz Vašega mesta; a Vas ni bilo doma.«

»Vam je bila všeč,« sem vprašal.

»Hm, všeč; kakor plesne muzike sploh. Saj veste!«

Tisti snoči je bil na sv. Treh kraljev. Tega dne sem jo bil obiskal in to samo zato, da se ji predstavim kot sosed in to samo zato, da bi jo mogel poprositi, naj mi pošle Ljubljano. Ni je mogla najti. Zvečer potem jo je, a nisem bil doma. Tu v Parizu je jako težko vjeti Ljubljano: to zatrjujejo vsi, ki so to poskušali.

Snoči mi je moja sosedka povedala, da rada posluša našo godbo, kukavica pa da jo vznemirja. To je res.

Nocoj ima moja sosedka obisk. Plešeta. Za šalo je ona šla vjeti Ljubljano; baš kukavica kuka. Sment!

Ze sta se je naveličala; seveda, saj pariške postaje so tako mnogobrojne in imajo tako lahkokrite programe, kaj ne res! Ta uboga kukavica pa —

Meni pa kuka tako lepo. Vesel sem in žalosten sem, ko je slušam in poslušal bi je še tako rad. Vse oživi pred menoj ob njeni preprosti pesmi: Topli zrak ljubeznevice sobice pri Pavlovičevih na Brezovici me otipava kakor kaka skrivnostna roka in vse je zavito v meglo prežlahtnega cigaretnega dima.

Zares, kako prijetno je bilo: Segel si v skatljico, pa se ti je znašla ljuba Zeta med prsti. En pogled na gospo Pavlovičevno, ki je komaj čakala, da ti je s svojim dobročudnim smehljajem podarila dovoljenje; en pogled na gospoda — redki Slovenec, ki ne kadi — kako rad je priklinal, dasi je izgledalo, da nerad.

In radio! Kako čudovito poje v rokah gospoda Pavloviča! Pa meni se zdi, da ga radio že kar pozna gospoda Pavloviča; in da ga ima kar rad. Saj kdo pa bi ga ne imel rad, gospoda Pavloviča.

Moja sosedka ima jako močan sprejemni aparat; na omari pa je široka široka deska, a na sredi te deske se odpira skrivnostno črn lijak liki žrelo. Iz tega žrela bruhva vse polno groznih glasov kakor grom in strela in kakor nevihta v alpah; iz vse te groze in alpskih neviht pa se Vam izvije en

dober, pohleven: Radio Ljubljana. In kukavica.

O ti moja ljuba, bela Ljubljana! Zdi se mi, da te vidim skozi ta črni lijak, če zamizim. In zdi se mi, da vidim vso to tvojo ljubo, lepo domačijo, sredi katere sedi: Golovec, Rožnik s Šišenskim vrhom in Smarna gora, da kar zamolčim Tivoli, edini na svetu, in me v srce zaboli vsaka miselnost. In potem one kulise bolj zadaj: Kurešček, Mokrec, Krim z brati, ki skrivajo Iško (čudovito Iško), Planina nad Borovnico s prastarim Trebivnikom, nad njima pa Vini vrh, gospodar pekla (o čudoviti pekel!) in Ljubljanski vrh, ki varuje Vrhniko, pa potuhneni in tako ljubeznivi Rovtarski grički. Ali bi mogel pozabiti Rattlovec, Crnoprsti in — in potem se pa kar začne: Triglav in še vse drugo, ki lahko kar sedeš na svoj grob, prijatelj, pa gledaš vse svoje življenje to prelepo zemljo: te Triglav, te Stole in te Grintavce, pod njimi pa nebroj belih vrhov, belih, ki so vsi od ozuljene slovenske roke narejeni, ki iz vseh govori srce naroda, tako vnetega za dobro, tako iskrene, tako dobrega, srce naroda, ki je nosil kamen in opeko na strmi vrh, da je potem hodil na božjo pot. Srce naroda, ki ga nobena sužnost ni zasulnila, nobena muka ugonobila. O ti ljubi, dobri slovenski rod.

Bela Ljubljana, kako te ima človek rad, čeprav si megljena in te obdajajo na vse pretege ljubljanske srajce po ljubljanskih kavarah. Toda, katero mesto na svetu pa ni megljeno? Morda ni Pariz; morda ni London? In ali ti nimaš polno prelestnega solca izza Golovca in Rožnika?

In oni tvoj mali, skromni studio na Dunajski cesti, kako ti lepo raztegne tvojo belo perut, da tudi nas sirote za hip skrije pred njo in ogreješ. — F. Kranjc.

Letošnja potovanja Prosvetne zveze

I. V Dublinu na evharistični kongres potujejo izletniki Prosvetne zveze skozi Pariz in London. Odhod iz Ljubljane 19. junija z večernim brzovlakom. Izletniki pridejo v Pariz 20. junija ter se nastanijo v hotelih, kjer dobijo večerjo. Naslednji dan je posvečen ogledovanju mesta, spomenikov in sicer z razglednim avtomobilom. Odhod iz Pariza 22. junija popoldne z vlakom v Dunkerque, kjer se vkrcajo na ladjo in popeljejo do Tilbury. Na to nadaljujejo z železnico vožnjo do Londona, kamor dosežejo 23. junija zjutraj. Ves dan je določen ogledovanju mesta s pomočjo razglednih avtomobilov. Naslednji dan 24. junija obiščejo izletniki Richmond, Kew Gardens in Hampton Court. Popoldne je odhod z železnico v Holyhead, odkoder se pripeljejo v Dublin. 25. junija ostanejo izletniki na glavnih evharističnih slavnostih v Dublinu. 27. junija pa se vračajo iz Dublina skozi Holyhead v London. Tu si ogledajo zanimivosti britskega muzeja in prenoče. Naslednji dan 28. junija odpotujejo iz Londona v Pariz, kjer je kratek počitek in prenočišče. 30. junija se vrnejo v Ljubljano. Vožnja, prehrana, avtomobil, napitnine, vstopnine znašajo 7000 Din. Za ta izlet se je treba prijaviti na tajništvo Prosvetne zveze, Miklošičeva cesta 5 do 1. marca. Obenem s prijavo je treba vpslati I. obrok 1000 Din.

II. Potovanje v Sirijo, Palestino in Egipt bo leboš od 2. do 24. maja z ladjo MS Monte Rosa, ki je last družbe Hamburg-Süd. Izletniki se vkrcajo v Benetkah 2. maja ob 13. Med potjo se ustavijo 4. maja na Krfu ter si ogledajo Ahileon. Naslednji postanek je na otoku Rodos, 8. maja pa pristane ladj v Beirutu v Siriji, odkoder napravijo izletnik izlet v Balbek. Kdor pa želi, napravi lahko še 5-dnevno potovanje iz Balbeke v Damask in od tam v Palestino, se mora posebej prijaviti. 9. maja pristane ladj v Haifi, odkoder se odpeljejo izletniki s posebnim vlakom v Jeruzalem, kjer ostanejo do 13. maja. Tu si ogledajo v avtomobilu Betlehem, Nazaret, Mrtvo morje itd. 13. maja je odhod iz Haife in pridejo naslednji dan v Egipt v Port Said. V II. razredu se odpeljejo iz Port Saida v Kairo, kjer obiščejo egiptovski muzej. Popoldne se odpeljejo z avtomobilom k piramidam, k staremu Kairu in na obzorce reke Nil. 15. maja je ogledovanje mesta, vseučilišča El Azar, sultatove mešete, trdnjave, mameluških grobov in bazarjev. Popoldne je prosto. Po večerji se odpeljejo s posebnim vlakom v Port Said, kjer se vkrcajo na ladjo. 20. maja pristanejo na Siciliji, kjer obiščejo Messina in Taormino. 21. maja obiščejo Neapelj, Pompeje in Vezuv ali pa otok Capri. 23. maja je odhod iz Neaplja in 24. maja se izkrcajo izletniki v Genovi. Vsega skupaj prevozi za ladj 6895 km. Stroški za to potovanje znašajo od 8 do 10.000 Din. Kdor se želi udeležiti tega potovanja, naj se prijavi pri Prosvetni zvezi do 1. marca t. l. Pri prijavi je treba položiti I. obrok 1000 Din, celo vsoto pa je treba plačati 2. aprila, t. j. en mesec pred odhodom.

III. Romanje v Censtohovo in na Velehrad. Izletniki odpotujejo iz Ljubljane 28. junija in se vrnejo 2. julija. Na tem potovanju obiščejo Dunaj, in njegove znamenitosti, ustavijo se in prenočijo dalje v Krakovem ter obiščejo Wawel in napravijo izlet v Veličko, kjer obiščejo čuda solnatih rudnikov. Iz Krakova gredo v Censtohovo, kjer se mudijo en dan in vso noč. Naslednji dan se vračajo skozi Katowice na Velehrad. Tu obiščejo svetišče sv. Cirila in Metoda, na kar se vračajo skozi Dunaj domov, kamor pridejo 2. julija. Vožnja, prehrana, stanovanje, avto, vstopnina in napitnina stane vse skupaj 1800 Din. Za to potovanje se je treba prijaviti do 15. majnika, ko se vplača tudi prvi obrok v znesku 500 Din. — Za vsa doslej imenovana potovanja je treba imeti potni list, vizume pa je pripravljena preskrbeti Prosvetna zveza. To leto odpade tudi običajno romanje v Lurd, ker je v načrtu prihodnje leto večje romanje v Lurd in Parai le Monial in v Ars.

IV. Po sinji Adrijli, to je od Sušaka, Kotora do Cetinja se bo vršilo potovanje od 13. julija do 19. julija. Izletniki obiščejo vse znamenite kraje ob dalmatinski obali, kakor Šibenik, slapove reke Krke, Split, Dubrovnik, Lokrum, Kotor, Cetinje ter otoke Korčulo, Hvar, Rab itd. Stroški za to potovanje so 1700 Din. Priglasiti se je treba do 1. junija plačati je treba 250 Din za prvi obrok.

V. Binkoštni izleti so predvideni na Koroško z avtobusom čez Jezersko, k Gospi Sveti, v Celovec, na Vrbsko in Osojsko jezero, Kanzelberg, Podkorensko sedlo, Kranjska gora, Ljubljana. Vsi stroški za ta izlet znašajo 400 Din, izvozni vožnje na Kanzelberg.

Binkoštno romanje na Trsat in izlet z ladjo na otok Krk. To potovanje je mišljeno za široke ljudske sloje. Podrobni načrt tega romanja objavimo, ko bo dovoljena polovična vožnja.

Izlet na Klek in na Plitvička jezera z avtobusom skozi Črnomelj, Vinico in Ogulin, od tu izlet na Klek, naslednji dan na Plitvička jezera. Vožnja, hrana in stanovanje 450 Din. Za oba iz-

Ljubljana

Kaj bo danes

Drama: »Čvrček za pečjo.« Red D.
Opera: Zaprtja (generalka).
Union, velika dvorana: Predavanje dr. Kugyja: »Noči v planinah«. Ob 8.

Prosveta-Trnovo: Predavanje ravnatelja Franca Gabrovška: »Svetovna kolonialna razstava v Parizu v l. 1931.« Ob 8 v društveni dvorani, Karunova ul. 14.

Kino Kodeljevo: Ob 8 zvečer zvočni film »Štiri bela peresa«.

Nočno službo imajo lekarne: mr. Bahovec, Kongresni trg 12; mr. Ustar, Sv. Petra c. 78 in mr. Hočevar, Celovška c. 34 (Lj. VII.)

*

© Pomožna akcija. Za pomožno akcijo v korist stradalim v Ljubljani so izdatno prispevali tudi uslužbenici »Splošne maloželezniške družbe«. Davoral so 1 odstotek svojih mesečnih prejemkov. K tej zbirki so določili še uradniki in upravni svetniki toliko, da znaša zbirka 5286 Din. Od te zbirke se je izročila polovica socialnemu uradu na mestnem načelnstvu, polovica pa krajevemu odboru Rdečega križa v Ljubljani, ki podpira znane reveže. Iskrena hvala plemenitim dobrotnikom!

© Občni zbor Narodne galerije bo v petek, 12. februarja 1932 ob petih popoldne v društvenih prostorih.

© Občni zbor Cecilijinega društva za stolno župnijo v Ljubljani se bo vršil na Svečnico 2. februarja ob 11.15 v prostorih Orglarske šole (Alojzijeviske, Poljanska 4). Na sporedu so poročila odbora, volitev odbora in služenosti. Društveni člani, redni in podporni, kakor tudi vsi prijatelji stolnega glasbenega kora najvredneje vabljeno!

© Predavanje v Rokodelskem domu. Drevi bo predaval v dvorani Rokodelskega doma g. megr Viktor Steška o »Plastičnih spomenikih v Ljubljani«. Predavanje bodo pojasnjevale skloptične slike. Pričetek točno ob 8 zvečer.

© Koliko gostilničarjev je znižalo cene. Dosedaj je policija ugotovila, da je v Ljubljani okoli 35 takih gostilničarjev, ki so radikalno znižali cene hrane v gostilnah. Policija se trudi, da bi pripravila vse gostilničarje k pomenitvi hrane. Nekoliko so seveda znižali cene vsi gostilničarji. Vino pa je v Ljubljani še vedno predrago in se v splošnem cene nikakor ne morejo premakniti navzdol. Tudi pivo je ostalo prav drago, kakor v časih, ko je bil hmelj desetkrat dražji, kakor je danes, ječmen pa je sedaj tudi zmanjšal cenejši. V tem oziru bo morala policija prisiliti na pivovarne.

© O jagodah in špargljih bo drevi ob 19 predaval v predavalnici mineraloškega inštituta na univerzi nadzornik g. Josip Strekelj v okvirju rednih predavanj podružnice Sadržskega in vrtnarskega društva v Ljubljani, ki bo na ta način izpolnila v letnem poročilu mestnega tržnega odseka izraženo željo, naj SVD propagira zlasti pridelovanje takih sadežev in zelenjav, ki jih sedaj moramo tudi uvažati. Dobrodošli vsi člani in nečlani, ki se zanimajo za vzgojo teh koristnih rastlin. Vstopnine ni.

© Pokvarjeno in goljufivo dekle. V »Slovenec« z dne 14. januarja smo pod tem naslovom poročali o neki Slavki M., ki je na pretek način opeharila več ljubljanskih trgovcev s čevlji. Ugotavljamo, da ta Slavka M., ki je bila aretirana in se nahaja še vedno v zaporu, ni identična s Slavko Mulej iz Bodeš pri Bledu, katero so neki zlobni ljudje na podlagi časopisnega poročila po krivem obdolžili. Aretirana Slavka M. je že pred tremi leti na podoben način goljufala in prejela za to zasluženo kazen, medtem ko Slavka Mulej iz Bodeš še nikdar ni imela nobenega opraska a policijo ali sodnijo in je sploh na zelo dobrem glasu. Gotovi zavistni ljudje jo hočejo pripraviti ob ugled, ki ga uživa, in so se zato poslužili te prilike.

© Čigavo je kolo? Hlapec Milan Leban iz vasi Brdo pri Viču je našel v gozdu nad Brdom staro moško kolo brez sprednjega kolesa in brez plašča. Kolo je v tem stanju še vedno vredno okoli 300 Din. Lastnik, ki mu je bilo kolo najbrže kje ukradeno, naj se zglaši na policiji.

© Obesena ni mogla identificirati. Orožniki na Dobrovi so sedaj poslali v Ljubljano poročilo o požaru v Kozarjih, kjer so našli, kakor smo že poročali, sredi pogorišča neznanega obesa. Komisija je pri obdukciji ugotovila, da je bil neznanec zelo sestradan ter da najbrže že več dni ni imel ničesar v želodcu. Tudi je imel zelo razvito jetiko. V dimu se je dobesedno zadušil. Ljudje so dan pred požarom videli tavati okoli železniške postaje neznanega mladeniča, ki ga ni nihče poznal. Najbrže je bil to ta obupanec, ki si je na tako grozen način vzel življenje.

leta se je treba prijaviti do 1. majnika. Binkoštni izleti se vrše le v slučaju, če se priglasijo najmanj 20 oseb.

Oskrbovanje brezposelnih rudarjev

Belgrad, 26. januarja. AA. Minister za gozdove in rudnike je predpisal pravilnik o organizaciji sredstev in o poslovanju fonda za oskrbovanje brezposelnih rudarskih in topilniških delavcev bivših polnopravnih članov Bratovske skladnice v kraljevini Jugoslaviji.

Za oskrbovanje brezposelnih rudarskih in topilniških delavcev, in sicer samo takih, ki so bili polnopravni člani bratovskih skladnic, se ustanovi pri bratovskih skladnicah fond za oskrbovanje brezposelnih rudarjev. Organi fonda so:

1. centralni odbor za oskrbovanje brezposelnih rudarskih in topilniških delavcev v Beogradu,
2. glavne bratovske skladnice v Beogradu, Ljubljani, Sarajevu, Zagrebu in Splitu, ter
3. krajevne bratovske skladnice kot pomožni organi glavne bratovske skladnice.

Vplačane vloge za polnopravne člane morajo glavne bratovske skladnice izročiti javnim borzom dela, ki bodo te delavce, če bi postali brezposelni, podpirale.

Vrhovni organ za oskrbovanje brezposelnih rudarskih in topilniških delavcev je centralni odbor, ki ga tvorijo en delegat ministrstva za gozdove in rudnike in po en zastopnik ali namestnik delodajalcev in delavcev in en zastopnik centralnega odbora za posredovanje dela.

Naloga centralnega odbora je:

1. da sprejme letni proračun fonda za oskrbovanje brezposelnih delavcev na podlagi zbranih doprinosov v posameznih glavnih bratovskih skladnicah, in da nadzira uporabo dovoljenih kreditov,

2. da podeljuje iz svojega deleža v fondu po potrebi in možnosti dotacije posameznim glavnim bratovskim skladnicam za podporo brezposelnim rudarskim in topilniškim delavcem, bivšim polnopravnim članom bratovske skladnice,

3. da nadzira poslovanje glavnih bratovskih skladnic v zadevah fonda, da izdaja splošna navodila in naredbe, bodisi iz lastnega, bodisi po direktivah ministrstva za gozdove in rudnike.

Kot pomožni in pravni organ centralnega odbora bo začasnó služil upravni aparat glavne bratovske skladnice v Beogradu.

Glavne brat. skladnice imajo kot organi fonda te naloge:

1. da izravnavajo ponudbe in povpraševanje po delovnih močeh na rudarskem in topilniškem delovnem trgu,

2. da podpirajo brezposelne rudarske in topilniške delavce, bodisi direktno ali pa preko krajevnih bratovskih skladnic,

3. da vrše posredovanje dela sporazumno z ostalimi bratovskimi skladnicami in javnimi delovnimi borzami,

4. da vodijo in objavljajo statistiko o gibanju na delovnem trgu v rudarski in topilniški industriji na svojem področju, pa tudi v vsej državi. Razen tega so glavne bratovske skladnice dolžne sestavljati proračune fondov za svoje področje v mejah svojih sredstev in se brigati za to, da potirajo krajevne bratovske skladnice prispevke za fond, dalje podeljevati dotacije posameznim krajevnim bratovskim skladnicam, vršiti nadzorstvo nad delom in dajati navodila krajevnim bratovskim skladnicam glede njihovega dela v vprašanju oskrbe brezposelnih rudarskih in topilniških delavcev. Krajevne bratovske skladnice kot pomožni or-

gani glavne bratovske skladnice imajo nalogo skrbeti za preskrbo brezposelnih rudarskih in topilniških delavcev, voditi evidenco in statistiko o brezposelnih rudarskih in topilniških delavcih in sporočiti glavni bratovski skladnici vse delavce rudarske in topilniške stroke, ki so brezposelni, označiti njihovo kategorijo, rodbinsko in premoženjsko stanje, redno pobirati prispevke za fond, podpirati brezposelne rudnike in topilniške delavce, v kolikor so za to pooblaščen.

Sredstva fonda sestojijo iz prispevkov vseh delavcev, zavarovanih pri bratovskih skladnicah, in sicer iz enega in pol odstotka od bruto zaslužka rudarskih in topilniških podjetij in pol odstotka vseh delavskih brutto zaslužkov, dalje iz podpor države, banovine, občin, delavskih zbornic in drugih korporacij, ustanov in oseb.

Po potrebi smejo glavne bratovske skladnice dajati iz svojih fondov predujme s 6% obresti fondu za oskrbo brezposelnih rudarskih in topilniških delavcev. Zbrane prispevke za fond dobita centralni odbor (25%) in glavna bratovska skladnica (75%).

Podpore iz fonda za oskrbovanje brezposelnih rudarskih in topilniških delavcev, bivših polnopravnih članov bratovske skladnice, sme uživati vsak za delo sposoben rudarski in topilniški delavec, ki pa mora razen tega izpolniti še tele pogoje: biti mora najmanj 20 let star, naš državljan ali pa državljan tiste države, ki glede oskrbe v primeru brezposelnosti za naše državljane enako skrbi kakor za svoje, razen tega je moral biti pred brezposelnostjo najmanj 6 mesecev neprestano polnopraven član bratovske skladnice in najmanj 5 dni prijavljen kot brezposeln in brez zaslužka nepretrgoma 7 dni.

Denarne podpore se podeljujejo za dobo brezposelnosti, vendar najdelj za 6 tednov in istem letu. Podpora znaša za delavca ali delavko po 10 Din, za ženo in vsakega nepreskrbljenega otroka do 3 Din do najvišje skupne vsote 18 Din na dan.

Denarna potna podpora se podeli tistim, za katere se dožene, da bodo dobili službo v kraju, kamor hočejo potovati, da jim je povratek domov neobhodno potreben iz zdravstvenih razlogov, ali pa takim, ki se vračajo k rodbini, ki bo skrbela zanje in jih vzdrževala.

Denarna potna podpora v nobenem primeru ne sme prekašati 200 Din.

Izredna denarna podpora se lahko podeli največ dvakrat na leto v zelo nujnih primerih in znaša največ 150 Din za delavca ali delavko in do 30 Din za ženo in vsakega nepreskrbljenega otroka do najvišje letne vsote 150 Din.

Podpora v naturi se podeli v obliki brezplačnega prenočišča in hrane.

Ta pravilnik stopi v veljavo, ko ga razglase »Službene Novine«.

Cerkveni vestnik

Moste pri Ljubljani. Fantovska Marijina kongregacija Matera dobrega sveta bo imela drevi ob osmih shod v Salez. mladinskem domu.

Žalostnim srcem sporočamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da je naš predragi oče, stari oče, brat in tast, gospod

Janez Dernovšek

posestnik

danes, dne 26. januarja ob 7 zjutraj, po kratki in mučni bolezni, pre-

viden s tolažili sv. vere umrl.

Pogreb predragega rankega se bo vršil v četrtek, dne 28. jan. ob 9 dopoldne v Drago.

Maša zadušnica se bo brala 29. t. m. v Dragi.

Hrastnik, dne 26. januarja 1932

Žalujoči ostali.

Francè Bevk: Vedomec

(Roman. — Goriska Matica 1931. — 230 str.)

Spet Bevk? Da, spet Bevk. — Skoraj bi človek dejal, da nosi v zadnjih letih Bevk na svojih neutrudljivih plečih polovico butare izvirne slovenske književne produkcije, drugo polovico so si pa med seboj razdelili vsi ostali slovenski pisatelji. ... Pa kaj spet? Ali zgodovinska povest, ali moderna velikomestna družba ali psihološko seksualni problemi? — Ne, nič takega. Topot se giblje Bevk na tistih tleh, iz katerih so zrastle njegove najboljšje povesti — na kmetih.

Vedomec. — Najprej: čas dejanja je nekoliko zabrisan, zato je povest že v temelju namenoma neobčutljiva, dasi ji pisatelj določa kraj: pod Javlovcem. Med tihotapci tobaka srečamo junaka povesti Damjana, o katerem pravijo, da je vedomec. Lep, čvrst fant, ki ima zaraščene obrvi, a je imel smolo, da »se ni z nogama naprej rodil« in da ga vsaj na dan krsta niso »dali botri skoz okno« — zato mu je ljudski glas prisodil, da je vedomec. Med tihotapce je odšel, ker se je pokazalo, da bogati gruntar Urh, Damjanov oče, nima v mislih, da bi držal besedo, znetavljeno umirajoči ženi, katere ljubljene je bil Damjan; da mu zapusti polovico posestva. Da se pa sploh ni več prikazal doma, je imelo svoj vzrok v tem, da je mlinarjeva hči Mreta zapeljala v greh, a Damjanov oče Urh ni hotel privoliti v njuno zakonsko zvezo, dasi je bil Damjan pripravljn vzeti dekle za ženo. Mretin oče, mlinar Rok, pa je mračne moč, govoré, da ima na vesti umor; pijančen je že zapravljal vse do zadnjega — tudi mlina, ki je postal Urhova last. Urhov prvorodnjec, grbavi Jeler, je pridlen in zvest hlapec zemlje ter živi v prepričanju, da bo po očetovi smrti ves grunt njegov. Tako je tudi na smrti bolni oče zaplaval v oporoko. Toda malo pred smrtjo ga zapeče beseda, ki jo je rajni ženi požel, in v poslednjem hipu razdre oporoko — kljub obupnemu prizadevanju Jelerja,

da bi ostalo vse njemu. Damjan, ki se nikdar ni menil za delo in zemljo, naj dobi mlina in kar k njemu spada, on, Jeler, ki je vse svoje življenje žrtvoval zemlji, pa le ostalo. Radi te krivice strahotno zasovraži Damjana, ki mu radi njegove lepe rasti in njegovega potepuškega značaja nikdar ni bil kdo ve kaj všeč. Ko se po očetovi smrti Damjan pojavi, se začne Jeler z vso strastnostjo in divjojejo oklepati misli, kako bi mu škodoval in ga — če le more — ugonobil, da bi ostal mlina njemu. Zaveznika si pridobi v mlinarju Roku, ki bi moral, ako nastopi Damjan svojo dediščino, zapustiti mlina, v katerem mu je bil Urh objubil domovino bivanje. Jeler je torej oče, Rok pa izvršitelj zločina, ki se zgodi nad Damjanom. A Damjan je v borbi na življenje in smrt ugriznil Roka v palec, Roku se rana prisadi in v groznih mukah in bolečinah umira, stalno stražen od Jelerja, ki se boji, da ga ne bi izdal. Po Rokovi smrti koplje Mreta v mlina za zakladom, čigar skrivajše je Jeler na smrtni postelji izdal, in odkrije — Damjanovo truplo. Jeler se je izdal in Mreta zahteva, da se z njo oženi, če ne, bo njegov greh raztrobila. Vse okoliščine Rokove smrti in poroka z Mreko (ne smemo pozabiti, da prinese Mreta Damjanovega otroka v Jelerjevo hišo), kateri na ljubo se je moral Jeler odreči že izbrani bogati nevesti, so nekaka priprava za notranje muke, ki pričenojati tepeti Jelerja po Damjanovi smrti. V grozotnih prividih, strahu in bojazni poteka drugi del povesti, v katerem se okrog Jelerja čezdalje tesneje stika oklep gonobe, dokler ne zapade blaznosti, zapali mlina in čezdalje bolj lez sam v svojo izdajstvo. Ko pride njegov zločin na svetlo, se Jelerju docela omrača um. Na poti v mesto, kamor ga hočejo odpeljati vaščani v umobolnico, izdihne ob strašnem prividu vedomeca. ...

To je kar je glavnega ogrodja Bevkove povesti, ki je izredno bogata epizod in stranskih prizorov. Značaji nastopajočih oseb, tudi stranskih, so s preudarkom in z ostrino britega pogleda izklesani — izjeme prav za prav ne najdemo no-

bene. Tudi je opisal Bevk v tej knjigi nekaj prizorov (kakor n. pr. smrt očeta Urha, umiranje mlinarja Roka, prizor Jelerjevega blaznjenja), ki so izredno učinkoviti. Skratka, razvil je v tej knjigi v veliki meri svoje blesteče pisateljske sposobnosti. Kakor vselej pri Bevku, je treba tudi v »Vedomcu« pohvaliti tehnično nepriporočni razplet dejanskega, kompozicijo, ki zlasti v razporejanju na videz manj važnih stvari prijetno preseneča. Kakor pri mnogih drugih njegovih knjigah pa moramo grajati tudi v tej stilistično neopipljenost, ki moti čitatelja s prenekan nepotrebnim in banalnim stavkom, ki se pa časih pokazuje celo v grobih reminiscencah na zasebno čtivo pisateljevo, kakor n. pr. v frazi »in eklonil se je čez svojo preteklost« (C. Weyer), ki nikakor ni pogojena kot situaciji Bevkove povesti, marveč visi na nji kot pozabljen »okrasek« poleg še katerega podobnega. ... Toda to je poglavje zase in, dejal bi, skoraj neizbežno poglavje za pisatelja, ki tako naglo piše kakor Bevk. Kot nekaj novega naj pa omenim, da se poslužuje Bevk v tej knjigi cele kopice dialektalnih izrazov, in to ne le v živem govoru, marveč tudi v pripovedovanju samem, kar daje sicer delu videz domačnosti, sočnosti in barvitosti, vendar pa se mi ne zdi vpletanje takih izrazov, kjer ne služijo kot podarek za značilnost neke govornice, povsem utemeljeno, zlasti pa ne, kadar imamo za iste pojme vpeljane v književni slovenščini lepe, pristne domače izraze, medtem ko so oni, ki rabijo Bevku, po večini dialektalna spakcedrana tuje besede (italijanske, pa tudi nemške).

Problemi, ki jih je Bevk položil v jedro svojega dela, so raznovrstni vendar je vsakemu skusaj dal več ali manj svojevito tolmačenje. Tako je zavozljal kajnov problem sovražstva do lastnega brata v Jelerju s potrebo po oslonitvi na grudo in posest, katerega ni psihološko čista, ampak se sprevrže v tolik pohlep radi Jelerjeve telesne hibe (grbavost), ki mu ne dovoli, da bi svojo ljubzen čisto usmeril v svojo zemljo.

Kakor je ta problem zelo zanimivo zastavljen

in izpeljan, trpi vendarle na tem, ker se je Bevk odrekal edinemu učinkovitemu sredstvu ljudske povesti (kakršna hoče biti »Vedomec«): kontrastu. Jelerjev nasprotnik je »idealni« junak povesti Damjan, čigar dobrota je sicer nakazana, a ni razvita v plemenitost, ki bi izzivala notranje konflikte, saj je Damjan povsem slep za črva, ki gloda v Jelerju in se njegova dobrota niti v enem zapletu ne pokaže s toliko silo, da bi ob nji bilo možno človeško občutiti kontrast med njo in Jelerjevimi že vprav zločinskimi sovraštvom. Tudi zgine Damjan že eredi knjige s pozorišča in s tem zgubi Jeler v romanu svojega protinočca. Muka, ki razjeda Jelerja po Damjanovi smrti, je sicer učinkovito opisana, ni pa več tako plastična in prijemljiva, kakor je bilo v prvem delu njegovega sovražstva. Rešive situaciji so morda vse iz vsakdanjosti življenja na kmetih, kjer se take in podobne zgodbe resnično kdaj vršijo, morda utemeljene, niso pa umetniško fundirane: kljub ejašnjemu opisu Jelerjevega konca občuti čitatelj dejstvo, da se mu omrača um, le kot šibkost. ... Ker je Bevk prelomil fabulo na eredi in presadil antitezo sovražstva in ljubezni v antitezo strahu in strašili, se mu je velika linija romana prelomila in aestoji prav za prav vsa knjiga iz niza z blestečo sposobnostjo očarujočega opisovanja podanih epizod, napravljaja vtis filma bolj kot umetniško napetega, strnjavega koncentričnega dogajanja.

Ker je uporabil Bevk mnogo, morda premnogo domisljije, da nariše grozotnost in strahote, ki jih nudi dejanje v obilni meri že če bi bilo neečno pisano, jih etopnjuje in napihuje do vrtničastih visotin, prepleta vso knjigo druga, mrzlična napetost, pa nezdavno vzdusje groze. Bevk je naravnost močnej v izmiselnju grozotnih prizorov. ...

Kakšna je torej najnovejša Bevkova knjiga? Taka, da morda bolj kot katera druga živo kaže njegove izredne pisateljske sposobnosti, njegovo neutrudljivo fantazijo, njegova psihološka opazovanja, — obenem pa tudi nedostatke njegove, ki so časih prav tolikšni kakor njegove vrline. a. &

Dnevna kronika

Koledar

Sreda, 27. januarja: Janez Zlatoust, cerkveni učenik.

Osebnosti

— **Premeščen** je veroučitelj in profesor na učiteljsko v Cakovcu dr. Gotard Goricanec na Sušak. V Cakovcu je služil od leta 1924. Njegova zasluga je, da se je v dijaškem zavodu zgradila krasna kapela. Med dijaki je bil silno priljubljen, kar se je posebno pokazalo ob slovesu.

— **Promocija**. Jutri promovira na univerzi v Gradcu za doktorja vsega zdravilstva g. Fr. Frlan, sin ljubljanskega odvetnika dr. Frlana. Castilamoi!

— **Imenovanja v železniški službi**. Napredovali so za pomožne strojevodje v X. položajno skupino uradnikov sledeči zvanjenci: I. kategorije: Konečnik Viktor, Pavličič Josip, Bučvnik Iv., Hvala Josip, Knehtl Jožef, Lupinec Karel, Mencej Jožef, Pavlin Gregor, Smrekar Karel, Suštaršič Iv., Lorenc Viktor, Škofca Adolf, Rubin Adolf, Belič Franc, Frankovič Ludovik, Fuke Ciri, Jerina Matevž, Kolar Jožef, Lah Anton, Legvart Anton, Logar Anton, Marinc Vinko, Pelko Franc, Petecan Karel, Posavec Franc, Prešern Alojzij, Rak Avg., Rantaša Anton, Reje Ivan, Sluga Anton, Steklinger Jožef, Sadovski Rudolf, Simić Andrej, Solinc Fr., Vistaler Franc, Zagor Ivan, Zagar Jožef, Arine Karel, Bertonec Franc, Bizjak Ludovik, Černilec Jakob, Dovgan Rudolf, Gojnikar Janez, Justin Iv., Kermelj Alojzij, Korun Janez, Kosem Franc, Kovčič Metod, Kramer Franc, Kumer Ludovik, Kušar Kancijan, Ledinek Anton, Mahor Anton, Mandel Vincenc, Medle Franc, Medvešek Martin, Meseč Martin, Mustek Srečo, Obreza Anton, Pavlin Fr., Pibernik Stanislav, Refek Janez, Rus Ivan, Strava Josip, Sunko Alojzij, Tancer Anton, Tome Vinko, Trop Jožef, Venguš Ivan, Vidmar Jakob, Vernig Vincenc, Beribak Franc, Čehovin Ludvik, Dekleva Josip, Engler Anton, Jerše Franc, Kramaršič Stanislav, Lemut Adolf, Ošlak Stefan, Podlessek Alojzij, Poznič Viktor, Rakar Ignacij, Rizman Leopold, Slanovic Josip, Snoj Anton, Škof Anton, Vidic Anton, Vojc Mihael, Zagar Ludvik, Alič Anton, Hertner Jožef, Kopče Janez. — **Za pomožne vlakovodje**: Gorinšek Franc, Planinšek Ignacij, Šuster Karel, Sever Mihael, Ambrož Anton, Brunen Alojzij, Jelen Franc, Kanop Peter, Klamper Rudolf, Kumej Mihael, Munda Jakob, Sovinec Andrej, Besjak Franc, Bohak Karel, Jurčič Josip, Kajzer Ant., Kajnc Matevž, Kavčič Ivan, Lavril Franc, Mertl Anton, Suman Ivan, Berglez Ferdinand, Golčer Vincenc, Košir Jožef, Hladnik Martin, Pečovnik Jožef, Plohl Matija, Budin Ludovik, Herič Janez, Truglas Martin, Rožkar Ludovik, Prodink Ivan, Pretnar Franc, Rožkar Franc, Haložan Vincenc, Nagelj Franc. — **Za pomožnega nadzornika brzjava**: Tarman Ludvik. — **Za pomožne nadzornike signalov**: Šebek Jožef, Bizjak Josip, Mlač Ivan, Fugina Vladimir.

Sreča v nesreči

Celje, 26. januarja.

— **Celjski avtoizvozeček** Osvald Ramskugler je danes dopoldne preprečil s svojo prisotnostjo duha in »razjivostjo« velik nesrečo. Vozil je iz Celja proti Konjicam dva gospoda iz Zagreba. Ko je prišel za Frankolovim na cesti proti Strančam na odprto cesto, je spustil avto z največjo dopustno brzino. Vozil je seveda pravilno po desni strani ceste. Nasproti mu pride kolesar, ki pa je namesto po desni strani, vozil lepo po sredi ceste. Ko je prišel v bližino avtomobila, mu je dal avto ponovno signal s hupo. Kolesar se je vstrasil in se hotel umakniti, na poledneli cesti pa mu je spodrsnilo, da je padel naravnost pod avto. V tem trenutku je Ramskugler avto zavril in zavozil na levo stran, ker je bilo na desni strani premalo prostora, in nesrečni kolesar je bil rešen. Potnik na avtomobilu sta rekla, da kaj takega še nista videla in da sta kolesarja takorekoč že videla pod avtomobilom. Sofer zasluži vsekakor vse priznanje za svojo odločnost.

Ostale vesti

— **Rokopisi se ne vračajo**. Zadnji čas se je razpisala navada, da nekateri dopisniki zahtevajo svoje neobjavljene rokopise nazaj. Tem sporočamo, da se rokopisi ne vračajo. Kdor želi imeti kopijo rokopisa, ki ga je poslal uredništvu, naj si jo napravi, predno odpošlje rokopis. — **Uredništvo**. — **Spominsko plosko škofu Dobrili** bodo vzdali na frančiškanskem samostanu v Karlovcu, kjer je nekdanji Dobrila obiskoval šolo. — **Na dr. Krekovi gospod. šoli** v Zg. Šiški pri Ljubljani se prične drugi trimesečni kmetijsko-gospodinski tečaj dne 15. febr. in traja do 15. maja t. l. — **Pojasnila** daje in priglasa sprejema upraviteljsko šolo. — **Vremensko poročilo iz Kranjske** gore po stanju 26. januarja ob 7 zjutraj: Barometer 776,5 mm, temperatura —11, vreme jasno, veter severni, 30 cm sreča, smuka idealna, skakalnica in sankališče uporabna. — **Zveza tržnih nadzornikov**. Dosedaj smo v naši državi opazili, da so stiki med posameznimi tržnimi nadzorniki mest in trgov zelo pomanjkljivi, da bi bilo v veliko korist prebivalstva, ako bi si ti medsebojno izmenjavali izkušnje in si sporočali svoje uspehe pri pobijanju draginje, pri vzdrževanju higijene živil in drugih tržnih zadevah. Tako imamo sedaj na primer slučaj, da so gostilniške cene v Mariboru znatno višje, kakor v Ljubljani in to celo cene štajerskemu belemu vinu. Sedaj je vseh 11 zagrebških tržnih nadzornikov podvelo iniciativo, da se osnuje Zveza mestnih in tržnih tržnih nadzornikov Jugoslavije. Ta Zveza bi stremela za medsebojno kolaboracijo tržnih nadzornikov, ki naj bi si izmenjavali izkušnje, bi pospeševala nadzorstvo nad življenjskimi sredstvi ter bi stalno informirala občinstvo o gibanju ponudbe, povpraševanja, kvalitete in cen živil v vsej državi. Akcijski odbor za ustanovitev te Zveze je povabil k sodelovanju 76 mestnih in 60 tržnih občinskih uprav ter prišel s stiki s tržnimi nadzorniki po vsej državi. Začasni predsednik te Zveze je g. Drag. Novosely iz Zagreba. Občinstvo bo to akcijo gotovo s simpatijami sprejelo, saj gre predvsem za njegove interese. — **Zveza ribarskih društev dravske banovine**. Dne 24. januarja t. l. se je v Celju sešla vseh treh ribarskih društev dravske banovine, zastopanih po g. prof. Coticu, dr. Dermovsku in dr. Fluderniku za mariborsko društvo, g. dr. Kotnika in Zorku za celjsko ribarsko društvo in g. Bogataju, Sulgaju in Malensku za ljubljansko ribarsko društvo. Razpravljale so razne prošnje, težkoče in želje posameznih društev. Ker so cilji usmerjeni za skupni interes vsega ribarstva v dravski banovini, je bila enodušna zahteva, da se osnuje zveza ribarskih društev za dravsko banovino. Predsednik seje gosp. Bogataj je predlagal naj se ustanovi predpriljavljani odbor, kateremu se poveri nalog, da sestavi tozadevna pravila na kasec do 1. marca

Celje

— **Vincencijeva konferenca** Sv. Danijela ima drevi ob običajni uri sestanek v društvenem lokalu v Domu v Samostanski ulici. — **Smrtna kosa**. V ponedeljek 25. t. m. je umrla na svojem domu v Spodnji Hudinji 55 preživetkarica Marija Storoja v visoki starosti 80 let. — **V javni bolnišnici** pa je umrla v ponedeljek 25. t. m. 63 letna Rozalija Ribič, žena tovarniškega delavca, doma iz Bukovžlaga 7. — **Dušam** pokojnih večni mir in pokoj, žalujočim preostalih pa naše iskreno sožalje. — **Opozarjamo na občni zbor** krajevnega protituberkulozne lige, ki se vrši v četrtek 28. t. m. ob 8 zvečer v posvetovalnici mestnega magistrata. — **Celjski peki** v tretjič oproščeni. Kakor se bo javnost še gotovo spominjala, so bili celjski peki lansko leto pred tukašnjim okrajnim sodiščem, kjer so bili ovadeni zaradi prekrškov banke tarife, oproščeni, ker se je postavil sodnik na stališče, da maksimiranje cen kruha v predmetnem primeru ni bilo zakonito. Okrožno sodišče je v drugi instanci to sodbo potrdilo. Državni tožilec pa je vložil ponovno obtožbo zoper celjske peke in sicer zaradi navijanja cen po zakonu o pobijanju draginje in brezvestne špekulacije. Sodnik g. Božič je obtožbeno opustil iz formalnih razlogov. Državni tožilec se je pritožil proti oprostitvi. — **Statistika predstojništva** mestne policije. Policijska stražnica v mestu je vložila v preteklem letu 1552 prijav, policijska stražnica v Gaberju pa 586 prijav. Urad za najdbe in izgube izkazuje 164 prijavljenih izgub in 177 prijavljenih najdb. Zaradi različnih deliktov je bilo vložnih 628 ovadbe. Na vsem območju mestne policije je bilo izvršenih 6 samomorov. — **Koliko tobaka** in žigalnice smo porabili. Na območju glavne tobačne zaloge v Celju je bilo lani prodanih tobačnih izdelkov v celoti za 14.081.856,50 Din (za 300.000 Din manj nego prejšnje leto) in žigalnice za celotno vsoto 1.481.300 Din.

Ptuj

— **Veteranci so zborovali**. Dne 24. t. m. je imelo tukašnje veteransko društvo v prostorih gostilne Peserl svoj redni občni zbor. Izvoljen je novi odbor s predsednikom Jakobom Stožerjem in podpredsednikom Ignacijem Vaudu na čelu. Dosedanji predsednik Ugon Vestenec, ki odide iz Ptuja, je izvoljen za častnega predsednika. Za njegovo neumorno delovanje in trud v društvu se mu izreče javna zahvala. Društvo šteje 125 članov; aktivna znašajo 4576 dinarjev. — **V plamenih**. Dne 25. t. m. je izbruhnil ob šestih zjutraj požar na podstrešju mesnice in prekajevalnice Maksa Weissensteina na Minoritskem trgu. Požarna bramba pod vodstvom inž. Franca Celotitja, ki je bila v nekaj minutah na licu mesta, je takoj stopila v akcijo; napeljala je cevi v Dravo in velika turbinka je črpala množico vode na goreči objekt, tako da se je ob 9 končno posrečilo požar omejiti in pogasiti. Velika nevarnost je grozila sosednim hišam in gospodarskim poslopijem. Vzrok požara je najbrže pokvarjen dimnik; škoda je sicer znatna, vendar je v glavnem krita z zavarovalnino. — **Darilo**. Mesto venca na grob svoje sestre je podaril lekarnar Behrhalck 100 dinarjev za ptujski rešilni avto.

Jesenice

— **Zima ima tudi svoje veselje**. Ne samo pri otrocih, tudi odrasli si jo privoščijo in to v polni meri. Športni odsek Krekovega prosvetnega društva »Borec« je napravil smučarski izlet v Rovte. Po osmi maši na Jesenicah se jih je zbralo lepo število pred cerkvijo, od koder so s krepkim »smuk« odinili proti Jeriču, nekako 1000 metrov morse višine. Idealna smuka, teren kakor ustvarjen za smuko, navdušenih smučarjev pa nič koliko in to začetnikov kakor tudi starih. Smeha seveda dovolj, zakaj marsikateri je smučal tudi z nosom. Tako si ubogi delavci vsaj včasih privoščijo nekoliko zabave, da pozabi za hip usodo, v katero ga je zavedla gospodarska kriza. Proti večeru je vsa družba prikorakala skozi Jesenice v tempu veselo pojoč »Mi smo Borec, mlada četa.« — **Šhod stanovanjskih najemnikov** se je vršil v nedeljo dopoldne na Savi pri Jelenju. Bil je mestoma zelo buren. Z velikim odobravanjem je bila sprejeta resolucija, ki se odposlže na mero-dajno mesto. — **Pogreb** mag. phar g. Jožefa Peharca se je vršil v nedeljo dopoldne. Na zadnji poti ga je spremlilo številno občinstvo kakor tudi zastopniki vseh uradov.

Koroška Bela

— **Volitev delavskih zaupnikov v tovarni KID** bodo v soboto, 30. jan. Kandidatna lista Kršč. soc. Strokovne skupine kovinarjev na javniko ima sledeče kandidate: Smolej Janez, Gerdej Rudi, Vidic Janez. Da vsi ti zaslužijo zaupanje svojih stanovskih tovarišev, ni nobenega dvoma. — **Novo oglasno desko** je postavilo KPD na vrtu g. Dežmanova ob cesti, ker so prejšnjo neznani zlikovci s svojca nasilno odstranili. Podobna deska je postavljena tudi na »Borovljah«. — **V Ljubljani menda** vse čistijo, zato so nam pa tudi svojo meglo poslali na Gorenjsko, koder se že več kakor teden dni žalostno vlačijo.

Kranj

— **Ob uprizoritvi »Beneških trojčkov«**. Ljudski oder v Kranju je v soboto 23. in v nedeljo 24. t. m. odigral v obakrat nabito polni dvorani Ljudskega doma z velikim uspehom in z nedeljenim priznanjem komedijo »Beneški trojček«. Takoj to bodi povedano, da je bila repriza precej boljša kakor premijera. Marljivi režiser vikar g. dr. Pogačnik je postavil na pozornici drugo igralsko družino, to je starejšo, izveževano gardo. — Težišče igre sta nosila g. Trefalt kot Zanelto in treh vlogah in g. Bradška kot Arlekin. Nalogo predstavljati tri vloge v eni osebi je g. Trefalt rešil tako dovršeno, da se je izkazal kot najboljša in najpriljubnejša moč Ljudskega odra. Vloga Arlekina, katere interpretacija je preveč individualna, da bi se ji moglo staviti predpise, razen zahteve, naj bo igralec rutiniran, je z vso njemu lastno izrazitostjo v gestah in besedah odlično podal g. Bradška. G. Sink (Geronte) je zadostil vlogi, ki pa je bila preneznatna, da bi se mogel uveljaviti kakor običajno. Prav izvrstna sta bila tudi g. Grašič kot komisar, ki je pokazal, da zna sebe podrediti zahtevam vsakokratno mu odmerjene vloge ter g. Hlebec kot Skapino, ki mu te vrste vloge prav posebno beže. — V ženskem zboru je prvačila gna. Stirnova, ki bi pa lahko bolj podčrta tragiko svoje usode. Gna. Florjančičeva kot Angelika in gna. Jeršičeva kot Argentina sta pokazali, da je njihova igra šele v začetnem razvojnem stadiju in bo končno besedo mogoče izreči pozneje. Prav dobro so bile zasledene stranske vloge. Komedia »Beneški trojček« se ponovi v nedeljo, 31. januarja popoldne. — **Prizadevanje** Ljudskega odra živa v javnosti sloves in priznanje, zato je tudi na tem mestu omenbe vredno.

ZNP proti ostri igri

Nogometna igra je lepa samo, ako se igra fair. Le takrat pride tehnična izvežbanost posameznih igralcev do veljave, in gledalci vidijo vso lepoto nogometne igre. Zal se pripeti pri tekmah enakovrednih moštev, da si skušajo igralci pomagati z nedovoljenimi sredstvi. Toda fauli so večkrat tako skriti, da sodniku ni mogoče pravilno presoditi. Dostikrat pa tudi slab oziroma popustljiv sodnik zakrivi, da postane igra ostra. Posledica: poškodovani igralci. Naši klubi pravzaprav ne igrajo ostro in izjemna kritika ravno poudarja fair igro naših vodilnih moštev. Povsod se pazi na lepo igro. Najslabše je menda vendar le v Zagrebu, kar so lani izkusili tudi naši klubi. Naše trditve potrjuje tudi odredba, ki jo je izdala zagrebška podzveza. Odredbe se glase: 1. Igralec, ki obrca nasprotnika, ko isti ni imel žoge, se mora brezpogojno izključiti. 2. Isto tudi, ako se kdo izpizabi in udari z roko nasprotnega igralca. (Prošnje kapetana možva naj igralec ostane v igri se ne sme upoštevati.) 3. Opominja se, kdor spodbada od zadaj igralca, ki ima žogo. Vdrugič sledi izključitev. 4. Vratarja se ne sme napasti ko lovi žogo. Prestopku sledi opomin, drugi izključitev. Ako pa vratar žoge nima, pa je napaden, sledi brezpogojna izključitev. 5. Start z obeh nogama je življenjsko nevaren, zato se mora tak igralec takoj izključiti. 6. Kdor udari nasprotnega igralca po nogi ko je žoga oddana soigralcu, se kaznuje prvič z opominom, drugič pa z izključitvijo. 7. Remplanje je dovoljeno, toda samo pravilno od strani nasprotnemu igralcu nastaviti koleni ali laketi se kaznuje prvič z opominom, drugič z izključitvijo. 8. Ko vratar leži na tleh, se ga ne sme nihče dotakniti. Kdor udari vratarja, ko leži na tleh, se mora izključiti. 9. Sodnik ne sme dopustiti prigovarjanja svojim odločitvam. Ugovarjati sme samo kapetan moštva. 10. Vsak sodnik mora pred igro opozoriti kapetana moštva, ki tekmuje, da bo pravilnik brezpogojno izvajal. Dve pravili veljati tudi za sodnike in sicer: 1. Sodnik mora vsako izključitveno prijavit podzvezi. 2. Na vsako tekmo mora sekcija delegirati sodnika, ki bo nadzoroval, kako se izpolnjuje gornji pravilnik. Sodnik, ki ne bi izpolnjeval gornjih odredb, se mora nannaniti odboru za kaznovanje sodnikov. Pravilnik je dober in bi želeli, da ga JNZ. potrdi in razširi na vso državo. Kako prav je prišel v Zagrebu, smo videli v nedeljski prijateljski tekmi med Ilirijo in Gradinskim. Posamezni igralci Gradjanskega so dosledno delali to, kar je v pravilniku prepovedano in se mora kaznovati z izključitvijo. Kaj je delal Stanković s Svetlicem, največkrat je podrl Svetica ravno od zadaj, ko je bil predriban. Pa leeta in Zvižgovača itd. Pravilnik je torej dober in želimo, da bi ga prišli tudi naši sodniki kaj hitro izvrševati, še predno bo faktilna potreba. To bi bilo v interesu nogometa.

— **Akademski smučarski organizacija**. Redna seja poverjenikov in odbornikov se bo vršila v četrtek, 28. t. m., ob 20 v elektrotehnični risalnici. Obenem opozarjamo vse smučarje in smučarke, da bo v petek 28. t. m. ob 18 v sobi 69 na Juridicnem oddelku članski sestanek. Ta sestanek je vreden radi predstoječih tekem v skokih za prvenstvo univerze v Kranjski gori in z ozirom na smučarski izlet, ki bo združen s tem tekmovanjem.

Tržič

— **Igra o treh kraljih** (Timmermans) je v nedeljo na odru »Našega doma« žela sijajen uspeh. Kar na mah je tudi v Tržiču prodrla moderna ljudska igra. Igralci so se izvili v svoje vloge, da je bilo veselje. Globoko zamišljeno duhovno vsebino igre so podali s takim razumevanjem, da so z lahkoto pritegnili k igri tudi gledalce, ki so vidno doživeli vsebino igre v svojih dušah. Splošna sodbja je, da kaj takega na naših odrih še ni bilo. K uspehom je seveda pripomogla tudi popolnoma nova scenerija zaves, ki se je zelo obnesla, in pa svetlobni efekti. Svetlobne in scenične priprave so na našem odru sedaj tako spopolnjene, da odgovarjajo po večini vsem zahtevam modernega odra. Pri napravi vsega tega je društvo pač računalo na še nadaljnjo naklonjenost obiskovalcev »Našega doma«, ki kljub težki krizi, ki jo preživljamo, že sedaj radi prihajajo v našo dvorano, ker vedo, da dobe v nji za male denar resno izobrazbo in pošteno zabavo. Igra o treh kraljih bo ponovljena v nedeljo popoldne. Priporočamo, da si to prvovrstno igro ogledajo tudi okoličani. Železniške zveze ugodne. — **Poročila** se je v ponedeljek gospodična Evelina Glanzmann, najmlajša hčerka tovarnarja gospoda Edmunda Glanzmanna. Ze v soboto zvečer so nekatera društva priredila mlademu paru podoknico, na predvečer pa je priredilo podoknico Prosvetno društvo sv. Jožefa, ker je društveno članstvo v velikem številu zaposleno v predlinici. Številni odlični gostje z Dunaja, Trsta in Egipta so z občudovanjem sledili ubranim glasovim tržičke pogodbe, a mogočnosti in miline slovenske pesmi niso mogli prehaliti. Poroka se je vršila v krasno prirejeni kapeli predliniškega Dekliškega doma. Še isti dan se je novoporočenka podala s svojim možem, veleposesnikom, gospodom Alfreedom von Poltzer, po rodu Dunajčanom, na ženi-tovarski potovanje. Bilo srečno!

Ljubljansko gledališče

DRAMA

Začetek ob 20

Sreda, 27. januarja: »Čvrček za pečjo«. Red D. Četrtek, 28. januarja: Zaprt. Petek, 29. januarja: VZROK. Red C.

V sredo 27. januarja ponovi naša drama igra »Čvrček za pečjo«, ki jo je napisal slavni pisatelj Dickens. Posamezne scene spremlja komorna godba od Goldmarka in jo igrajo člani opernega orkestra. Predstava je za red D.

OPERA

Začetek ob 20

Sreda, 27. januarja: Zaprt (generalka). Četrtek, 28. januarja: TRIJE MUSKETIRJI. Opereta. Premijera. Izven. Petek, 29. januarja: KOŠTANA. Gostuje g. Josip Križaj. — Za red B.

»Koštana«. V petek 29. januarja se poje v operi Konjovičeva izvirna opera »Koštana«. Ta večer nastopi v vlogi bogatega trgovca Hadži Tome g. Josip Križaj, ki poje to partijo tudi v zagrebški operi. Ostala zasedba kakor običajno. Predstava je za red B.

MARIBORSKO GLEDALIŠČE

Sreda, 27. januarja: Zaprt. Četrtek, 28. januarja: Ob 20: ŠKORPIJON. Ab. A. Petek, 29. januarja: Zaprt.

Vulkanska katastrofa na Guatemali

Pogled na mesto Guatemala, ki je po vulkanskem izbruhu težko prizadeto.

Izbruh ognjenika Fuego na Guatemali.

Včeraj smo že poročali na tem mestu o strašni katastrofi, ki je zadela cvetočo Guatemalo. Danes prinašamo prve originalne slike, ki smo jih prejeli s pomočjo prenosa po radiu. Oba ognjenika na Guatemali Fuego in Acatenango sta nepričakovano pričela bruhati ogromne množine lave. Prizadeta so predvsem krasna mesta Santa Lucia, Antigua in Guatemala. Podrobnosti o tej katastrofi še ni.

Kako rešiti gospodarsko krizo

Začaran krog: delavec brez dela, kmet brez denarja — Zanimiv predlog

»Berliner Tagblatt« prinaša zanimivo pismo nekega čitatelja, ki na radikalen način svetuje končati sedanje neznosno gospodarsko stanje. Uredništvo piše, da imajo besedo v tem vprašanju strokovnjaki, a smatra, da je ta »glas iz občinstva« značilen za razpoloženje, ki vlada v nemški javnosti. Avtor izvaja: Neznosna zagata, v katero je zašla nemško gospodarstvo, je mednarodnega značaja in ima dve strani. Na eni vlada brezposelnost med industrijskimi delavci, na drugi nimajo denarja poljedelci, ki dobivajo smešno nizke cene za deželne pridelke in torej niso v stanju kupovati industrijskega

blaga. To je začaran krog. Edina rešitev bi bila v tem, da bi vpeljala država monopol na pečen kruh in ga pričela zastopati deliti vsem konsumentom. Na ta način bi takoj izginili stradajoči, ki zdaj pomenijo javno sramoto za bogata mesta in širijo nepotrebno, globoko nevarno razredno sovraštvo. Istočasno bi pomenila ta odredba naravnost rešitev za poljedelce, ki zdaj ne morejo dobiti potrebnega števila odjemalcev za svoje blago. Finančna ureditev pomeni seveda težišče tega načrta, a nedvomno ne bi naletela na nepremagljive težkoče. Država bi seveda potrebovala denar za nakup in razdelitev kruha. Istočasno bi veliko prištedila na sedanjih podporah vedno številnejšim brezposelnim, in bi postala nepotrebne različne, težke milijone vredne ugodnosti, ki jih nudi domačemu poljedelstvu sedanja zaščitna politika, da bi ga obvarovala pred propastjo. Če bodo poljedelci redno prodajali zito, bodo prišli do denarja. Njih kupna moč bo kmalu narasla, in vsled tega ne bo treba tovarnam zmanjševati obrata in večati števila brezposelnih. Seveda je krušni monopol izjemna odredba, ki pozneje ne bo potrebna pod normalnimi razmerami. A trenutno bi bila najboljša sredstvo za omiljenje težke gospodarske krize.

915 kg težka spomenica za mir

Liga za mir med narodi je ob priliki bližajoče se mednarodne konference za razorožitev zbrala po Angliji nad dva milijona podpisov za razorožitev in mir. Spomenica, oziroma podpisi so se shranili v 9 zabojih, ki jih je večeraj v Londonu na postaji Victoria blagoslovil angličanski kanonik westminstrskega kapitla dr. De Arner. Zaboji so namenjeni v Zenevo, kjer jih bodo odprli in izročili funkcionarjem Društva narodov. Na zabojih je napis PAX. V Zenevo pa je namenjeno še mnogo drugih zabojev, ki bodo vsebovali spomenice za razorožitev in mir, nabrane v najrazličnejših državah sveta.

»Zelo utrujen in neprespan izgledaš, dragi prijatelj.«

»Saj sem tudi, vse premalo spim. Vselej, kadar sliši moja žena ponoči kak ropot, me zbudi iz strahu, da so vlomilci.«

»Vlomilci vendar ne delajo ropota.«

»Sem ji tudi jaz to dopovedal in sedaj me zbudi vedno, kadar se ji zdi tišina preveč sumljiva.«

Nehvaležnost - plačilo sveta

Zalostna usoda Krištofa Kolumba - Zanimiv sprehod po seviljskem muzeju

Ko je l. 1506. umrl Krištof Kolumb, so dokazila o odkritju Amerike postala dedščina njegovih sorodnikov, ki so po imenu svojega posestva dobili naslov »vojvod veraquaških«. Vsi Kolumbovi potomci so skrbno čuvali vse dokumente slavnega potnika in drznega raziskovalca neznanih pokrajin, neustrašivega mornarja, katerega uspehi so skozi stoletja navduševali in podžigali duha učeče se mladine. Vse do l. 1926. so veraquaški vojvode skrbno čuvali ta njegov arhiv kot veliko rodbinsko svetinjo.

Vojvode veraquaški, potomci Krištofa Kolumba, so od l. 1790 za španski narod postali veljavni, ker so pričeli gojiti posebno pasmo bikov za med španskim ljudstvom tako priljubljeno bikoborbo.

Španske vlade so v teh stoletjih ponovno poskusile priti v posest zasebnih dokumentov o odkritju Amerike. Se le l. 1926. je prišlo do sporazuma. Poslednji potomec Krištofa Kolumba don Emanuel je pristal na to, da vse te dokumente izroči španski vladi proti visoki odkupnini. Don Emanuel je bil strasten igralec in je zapravil vse premoženje. Pogodil se je z vlado in ji podal za španski narod tako dragocene dokumente za vsoto 60 milijonov dinarjev.

Diktator Španije general Primo de Rivera je te dokumente odkupil za državo z dohodki posebno v to prirejene svetovne razstave v Barceloni in Sevilji, ker državna blagajna s toliko vsoto ni mogla razpolagati. Tako so prišli ti dokumenti v državno posest in nedavno so bili razstavljeni v posebnem muzeju »Obel Indij« v Sevilji. V tem zanimivem muzeju so vsi spisi o potovanjih Krištofa Kolumba razvrščeni po časovnem redu.

Prvi dokument je pismo portugalskega kralja od 20. marca l. 1488., v katerem priporoča Kolumba španskemu kralju, naj mu finansira njegovo potovanje v neznane kraje. Se le po štirih letih (1492) se je Kolumbu posrečilo za svoje načrte pridobiti špansko kraljevo dvojico kralja Ferdinanda in Izabele, da sta mu dala potreben denar za prvo potovanje, za zgraditev potrebnih ladij in da sta izdala nalog, da so vsi za ekspedicijo potrebni predmeti prosti davka.

Amerika je bila odkrita, Kolumb je pripravil svojo drugo ekspedicijo. V pismih mu kralj

zaupanje kralja in da so mu pustili vse privilegije neokrnjene. Intrige pa so že pričele dejstvo vati in s pregledom nadaljnjih dokumentov lahko korak za korakom zasledujemo, kako seme denuncijantov klije in se razvija v — zlo. Leta 1500. je dobil Francisco de Bodavilla nalog, naj aretira Kolumba. Po kraljevem nalogu je bil slavní mož, ki je odkril Ameriko, pripeljan v Španijo, v težkih okovih, spremljan od številne straže, obtožen strašnih dejanj.

V ječi piše Kolumb svoj zagovor. Lastno-ročno napisan je najboljši dokaz o nehvaležnosti

Glavni tajnik Društva narodov odstopil. Sir Eric Drummond je na prvi seji zasedanja Sveta Društva narodov sporočil, da daje ostavko. Sir Drummond je bil glavni tajnik mirovne konference in je bil postavljen za glavnega tajnika Društva narodov s posebno določbo mirovne pogodbe doživljenjsko. Zato je njegova ostavka povzročila svetovno senzacijo, saj je glavni tajnik neke vrste suveren nad suvereni v Društvu narodov včlanjenih držav. Sir Eric Drummond je praktičen katolik in je tudi že ponovno obiskal našo državo. Če bo vztrajal na svoji ostavki, se za naslednika imenujeta Titulescu in dr. Beneš.

napram velikemu možu. Krištof Kolumb našteva vse usluge, ki jih je storil kroni in se nato bridko pritožuje nad nehvaležnostjo, ki jo je moral sedaj doživeti. Zdi se, da je ta pritožba in pismena spoved imela uspeha, kajti že leta 1501. je bila storjena krivica popravljena. Papež Aleksander VI. se je zavzel za Krištofa Kolumba in španski kralj se v posebnem pismu Sv. Očetu opravičuje in poroča o njegovih velikih delih in zaslugah. Iz iste dobe je ohranjena tudi od Kolumba lastnorčno napisana prošnja na papeža, v katerem prosi za šest redovnikov, ki naj bi ga spremljali na potovanju v novo odkrite pokrajine. Sledi pismo kralja Ferdinanda in kraljice Izabele, v katerem izražata svoje obžalovanje, da sta verjela obrekovalcem. To je poslednje priznanje za nesebično delovanje Krištofa Kolumba, ki je 21. maja 1516. umrl v največji bedi, zaničevan in preganjan, kakor to opisuje v svoji oporoki pisani šest dni pred smrtjo. Oporoka, v kateri toži o nehvaležnosti sveta, je poslednji dokument v tem zanimivem muzeju.

Smešnice

Briand je znan po svojih duhovitih in strupenih medkljih. Ko je nedavno neki poslanec kritiziral nov predlog zakona, je začel svoj govor:

»Ko sem prvokrat prečital tekst zakona, sem mislil, da sem nor...«

»Kaj vam je vendar treba pripovedovati splošno znane stvari!« ga je s krepkim glasom prekinil Briand in govora je bilo konec.

Nova kuharica se predstavlja.

»Ali znate dobro kuhati?« vpraša gospodinja.

»Seveda, milostiva gospa, na oba načina.«

»Kaj naj to pomeni?«

»No, da — za slučaj, če želite, da gosti še kdaj pridejo, ali če želite, da ne bi nikdar več prišli.«

Znanca se po dolgem času srečata.

»Tebe pa že celo večnost nisem videl,« ogovori prvi.

»Da, devet mesecev me ni bilo na spregled,« odgovori drugi.

»Si bil bolan, kaj ti je bilo?«

»Meni nič, samo v blagajni je zmanjkalo par tisočakov.«

»Cepus delictic — fotografiranje pijance. V borbi proti alkoholikom je ameriška policija uvedla novost. Vse ljudi, ki jih dobi pri uživanju prepovedane pijače, in vse, ki se ji zde sumljivi, da so se ga neznano kje nalezli, peljejo v stražnico. Tam je začrtana bela linija, po kateri morajo ti sumljivi možaki lepo in pravilno hoditi, kakor to delajo trezni ljudje. To nevarno hojo filmajo. Film je pri poznejši sodni razpravi najboljši dokaz za to, ali je obtoženi bil pijan ali trezen. All right!

Smuški mojstri vežbajo. V mestu Lace Placid se v kratkem vrši tekma za svetovno prvenstvo v tem lepem zimskem sportu. Zastopniki skoraj vseh narodnosti že pridno vežbajo na terenu tekme. Jugoslavija ne bo zastopana. — Na sliki od leve na desno: Šved Olle Zetterström, ki bo nastopil za Ameriko; Šved Swen Utterström in ameriški prvak Rolf Monsen.

Stanje Narodne banke

Pravkar je objavljen izkaz o stanju Narodne banke z dne 22. januarja 1932, iz katerega posnemamo najvažnejše izpremembe.

Zlati sklad banke je narasel za 0,08 milj. na 1.758,56 milj. Istočasno so tudi valute narasle za 0,09 na 8,12 milj., devize pa za 22,3 na 338,0 milj. dinarjev, skupno se je torej podloga banke povečala za 24,5 na 2.104,74 milj. Din. Povečanje deviznega sklada je pripisovati novim deviznim kreditom, kajti obveznosti banke z rokom so narasle za 32,4 na 802,4 milj. Devize, ki ne spadajo v podlogo, so padle za 5,5 milj. na 86,8 milj. Skupno je torej devizni sklad banke narasel samo za 16,8 milj. dinarjev.

Posojila banke so ponovno padla, pri tem pa lombardna bolj kot eskontna, kajti eskont se je znižal za 2,3 na 1,944,65 milj. Din, lombard pa za 3,3 na 279,6 milj. Din. Skupno znašajo posojila sedaj 2.224,2 milj. Din.

Začasni predjudni glavni državni blagajni so narasli za 50 na 300 milj. Din.

Obtok bankovcev je padel pod 5 milijard, kajti znižal se je za 142,8 na 4,911,7 milj. Din, kar je v zvezi s povečanjem obveznosti po vidu za 168,7 na

827 milj. Din. Državne terjatve so se povečale za 86,35 na 133,05 milj. Din, žiro računi za 14,3 na 581 milj. Din, terjatve državnih gospodarskih podjetij pa za 68 na 112,9 milj. Din.

Obtok in obveznosti po vidu so se povečale skupno za 25,9 na 5.738,7 milj. Din. Zaradi povečanja deviznega sklada se je skupen odstotek kritja povečal od 36,44% na 36,67%, zlato kritje pa se je zmanjšalo od 30,79% na 30,64%.

V mesecu januarju so bile glavne postavke izkazov Narodne banke naslednje (v milijonih Din):

	1931	1932
31. 12.	8. 1.	15. 1.
Zlato	1.758,4	1.758,5
Devize	332,1	338,0
Devize izv. podlage	80,4	86,8
Drž. predjudni	—	150,0
Eskont	1.965,6	1.944,6
Lombard	287,2	279,6
Obtok bankovcev	5.172,2	4.911,7
Drž. terjatve	20,3	133,0
Ziro	326,2	581,0
Drž. gosp. podjetja	60,9	112,9
Obveznosti z rokom	681,1	802,4

bejši. Narodna banka je včeraj povečala napetost pri skoraj vseh devizah z izjemo Londona in Italije. Promet je bil sicer manjši kot včeraj, vendar še znaten in je Narodna banka dala vse zaključene devize.

Jutri, 27. januarja, belgrajska in novosadska borza ne posluje.

Ljubljana. Amsterdam 2260,80—2272,16, Bruselj 788,52—787,46, Curih 1096,15—1101,65, London 193,37—194,97, New York 5617,73—5645,99, ček 5595,78—5623,99, Pariz 221,04—222,16, Praga 166,25—167,37, Trst 280,88—283,28.

Zagreb. Amsterdam 2260,80—2272,16, Berlin 13,45—13,60 (priv.), Bruselj 788,52—787,46, London 193,37—194,97, Milan 280,88—283,28, New York 5617,73—5645,99, ček 5595,78—5623,99, Pariz 221,04—222,16, Praga 166,25—167,24, Curih 1096,15 do 1101,65. — Skupni promet brez kompenzacij 3,4 milj. Din.

Belgrad. Amsterdam 2260,80—2272,16, Bruselj 788,52—787,46, Curih 1096,15—1101,65, New York 5595,78—5623,99, London 193,37—194,97, Pariz 221,04—222,16, Praga 166,25—167,24, Trst 280,88 do 283,28.

Curih. Belgrad 9,05, Pariz 20,1750, London 17,76 New York 512,50, Bruselj 71,48, Milan 25,87, Madrid 42,70, Amsterdam 206,25, Berlin 120,85, Stockholm 99,25, Oslo 96,50, Kopenhagen 97,75, Sofija 3,71, Praga 15,1750, Varšava 57,35, Atene 6,60, Carigrad 2,45, Bukarešta 3,05, Helsingfors 7,60.

Vrednostni papirji

Danes je bila tendenca za državne papirje nekoliko živahnija. Vojna škoda je narasla, dočim so dolarski papirji ostali neizpremenjeni. Na zagrebški borzi je bil prav znaten promet v dolarskih papirjih, in sicer v 7% Bleru 8000 dol. in obvl. Drž. hip. banke 1000 dol. Nadalje je bilo prometa v vojni škodi 900 kom., 7% inv. pos. 100.000 in begl. obveznicah 25.000. — Na belgrajski borzi pa je bil promet tale: vojna škoda promptna 920 komadov, za februar 200 kom., 7% inv. pos. 100.000, agrari 130.000, begl. obveznice 268.500, 7% Blerovo posojilo 7000 dol. in 7% obvl. Drž. hip. banke 1000 dol. Nadalje je bilo zaključenih 5 delnic Narodne banke.

Ljubljana. 8% Bler, pos. 53 bl., 7% Blerovo pos. 47 bl., Stavbna 40 den., Kranj. ind. zaklj. 310, Ruše 125 den.

Zagreb. Drž. papirji: 7% inv. pos. 53—55 (53, 55), agrari 27—30, vojna škoda ar. 215,50—216,50, kasa 215,50—216,50 (214, 215, 215,50, 216), 2. 215 do 216 (216), 8% Bler, pos. ar. in kasa 50—51,50, 7% Bler, pos. ar. 45—45,75, kasa 45—45,75 (45, 46, 45, 45,50, 45,25, 45,375), 7% pos. Drž. hip. b. ar. 45,50—46, kasa 45,50—46 (45,50), 6% begl. obvl. 35,25—36 (36,50).

Belgrad. Narodna banka zaklj. 5000, 7% inv. pos. 56—57,25 (56,75), agrari 27,50—28 (28, 27,50), vojna škoda 221—222 (219, 220, 221), 2. zaklj. 220, 6% begl. obvl. zaklj. 36,50, 36,25, 36, 7% Blerovo pos. zaklj. 46,50, 7% pos. DHB zaklj. 46,50.

Dunaj. Don. sav. jadr. 93,20, Wiener Bankverein 11,55, Escomptes 113, Zivno 80, Aussiger Chemische 124, Mundus 95,50, Alpine 11,55, Trboveljska 31,25.

Žitni trg

Novi Sad. Koruza: bč. gar. kval. 68—70, bč. okol. Sombor 70—72, bč., srem. za marec, april in maj 80—82½, ban. gar. kval. 67—69, srem. gar. kval. 70—72, srem. par. Sid 72—74, bč., srem. suš. 76—78, srem. suš. par. Sid 79—80. — Vse ostalo neizpremenjeno. Tendence: neizpremenjena. Promet: 31 vagonov.

Sombor. Vse neizpremenjeno. Tendence: neizpremenjena. Promet: 15 vagonov.

Budimpešta. Tendence: neodrejena. Promet:

srednji. Pšenica: marec 12,50—12,55, zaklj. 12,50 do 12,52; maj 13,28—13,34, zaklj. 13,24—13,26. Rž: marec 14,53—14,58, zaklj. 14,50—14,52; maj 15,20. Koruza: maj 14,85—14,90, zaklj. 14,83—14,85.

Chicago (začetni tečaji). Pšenica: maj 57,75, julij 57,875. Koruza: marec 38, maj 40,375, julij 41,875, september 43. — Oves: maj 25,75. — Rž: maj 46.

Winnipeg (začetni tečaji). Pšenica: maj 62,125, julij 63,50, oktober 65.

Živina

Dunajski prašijski sej. (Poročilo tvrdke Edv. Saborsky in Co., Dunaj.) Prignanih je bilo 8147 pršutarjev in 4321 špeharjev, iz Jugoslavije 2611. Cene: špeharji najboljši 1,48, l. 1,42—1,45, il. 1,38 do 1,42, kmečki 1,45—1,50, najboljši 1,55; pršutarji 1,45—1,85, najboljši 1,90. Tendence: l. špeharji so se pomenili za 6—8 grošev, druge kvalitete pa za 5 grošev. Pršutarji so se podražili za 5 grošev.

Fižol

Ker prihajamo h koncu letošnje izvozne sezone, ugotavljamo, da je v tem predmetu izvoz iz Slovenije v primeri z lanskim nazadovolj, kar je v največji meri pripisovati slabši lani žetvi, v ostalem pa je iskati vzroka v naslednjem.

Ponavadi se dosežejo ugodne prodajne cene takoj v začetku žetve, kasneje pa najdalje do sredi oktobra. Koncem oktobra stopajo na trg s svojim fižolom druge severno ležeče države, ki z velikimi množinami in nizkimi cenami zavirajo naš izvoz. Vkljub temu, da se to že nekaj let, ako ne nastopi po oktobru kak izreden slučaj, ki vpliva na zopetni dvig cen, redno ponavlja, še ni izužilo našega producenta, da bi ob ugodnem trenutku vnošil svoj pridelek. Škodljiva razvada, ki jo ima naš človek, da, če se ga vpraša za blago in mu nudi n. pr. 3 zahteva 5, če se mu nudi 5 zahteva 7, ne da bi preje ugotovljen dejanski tržni stan, se mora vsled tolikih izkušenj enkrat opustiti, ker spekulacija z licitacijo navzgor ni več rentabilna. Na drugi strani pa v primeru padanja cen oddajajo ravno najbolj trdovratni spekulanti blago za veliko nižje cene. Taki vzgledi potegnejo za seboj tudi druge, ki se težje utirpe zmanjšanje izkupička.

Posebno važno je, da vsak kmetovalec seje prvovrsten fižol, da seme večkrat menja, ker le na ta način bo v bodoče dana možnost, naš fižol prodati po ugodnih cenah, ako bomo uvideli tudi kvalitativno lepo in enakomerno blago. To velja v prvi vrsti za ribenčan, mandolano, prepeličar, nizki in visoki, cipro in vse ostale glavne vrste.

Ze danes je v tem razlika n. pr. da je manj vreden prepeličar iz Gorenjske in Stajerske, dočim je manj vreden ribenčan iz nekaterih delov Dolenjske in Stajerske.

Vsako sorto fižola mora kmetovalec postaviti na trg v enotni obliki, brez primesi tujih in degeneriranih zrn, katere naj poprej doma odbere. Na ta način bo dobil za fižol višjo ceno, odbirek pa porabil doma za hrano ali krmo.

Veletrgovci s fižolom se trudijo v pogledu semena na vse načine, spravljajo lepo semensko blago skupaj, čakajo z njim do spomladi in ga

nudijo kmetovalcem po različnih ugodnih pogojih, vendar brez večjega odziva, kar kmetovalec ne polaga važnosti na to, da si preskrbi dobro seme in ne žrtvuje trenutno nekaj za seme, kar bi mu potem pridelal stotero povrnili.

Ze sedaj opozarjamo kmetovalce, da se pripravijo že za bodoče leto, da bodo lahko postavili na trg dobro kvaliteto, ker se pripravljajo tudi države, v katere smo do sedaj izvozili naš fižol, da ga za domačo potrebo doma sami zasadijo.

Tako je n. pr. v preteklem letu v prvi vrsti Francija nekaj pa tudi Belgija in Portugalska začela gojiti doma ribenčan, ki sicer ni kvalitativno izpadel tako dobro kot naše domače originalno blago, vendar je bil isti v ceni nižji, kar je bilo vzrok, da smo letos v Francijo manj izvozili.

Danes se plačujejo nizki fižoli različnih vrst od 1,90 do 2,00 Din, visoke vrste pa 2,75 do 3,25 za kilogram, franko Ljubljana.

Radio

Programi Radio-Ljubljana

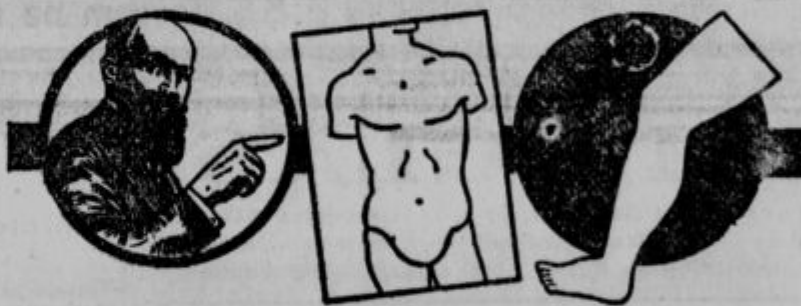
Sreda, 27. januarja: 8.00 Prenos Svetosavske prošnje s l. dr. gimnazije v Ljubljani. — Opoldanski program odpade. — 17.30 Salonski kvintet 18.30 Dr. Reya: Morje 19.00 Dr. Nikola Preobražensky: Ruščina 19.30 Literarna ura: O Fr. Bevku, Silvester Škerl 20.00 Beethovnov večer (izvaja salonski kvintet), uvodno besedo govori dr. A. Dolinar 22.00 Čas, poročila.

Četrtek, 28. januarja: 12.15 Plošče 12.45 Dnevne vesti 13.00 Čas, plošče, borza 17.30 Samospevi gđne Carmen Antič 18.00 Tajnik Kafol: Sadjarstvo 18.30 Drago Ulaga: Gimnastične vaje 19.00 Italijanska 19.30 Srbohrvaščina 20.00 Pero Horn: Pedagogika 20.30 Prenos iz Belgrada: Griegov kvartet 21.15 Cerkevni koncert dijaškega zbora škofijske gimnazije v St. Vidu nad Ljubljano, Dirigira prof. Matija Tomec 22.00 Samospevi gđne Dragice Sok (koloraturne arije) 22.30 Čas, poročila.

Drugi programi

Četrtek, 28. januarja:

Belgrad: 12.05 Radi orkester 20.30 Radio kvartet 21.15 Prenos iz Ljubljane 22.30 Radi orkester — Zagreb: 12.30 Plošče 17.00 Balalajke 20.30 Prenos iz Belgrada 21.15 Prenos iz Ljubljane 22.40 Lahka glasba — Budapest 12.05 Ciganska glasba 17.30 Jazz, Ciganska glasba — Dunaj: 11.30 Opoldanski koncert 19.40 Gambe in kitare 20.45 Jazz 20.15 Ciganska glasba — Rim: 17.45 Orkestralni koncert 21.00 Pester koncert — Berlin: 19.40 Plesna glasba 21.45 Politični pregled, Večerni koncert — Praga: 20.15 Poljudne pesni 21.00 Violinski koncert 21.30 Pianinski koncert — Toulouse: 19.45 Koncert vojaške godbe 20.15 Operetna glasba 22.00 Koncert vojaške godbe 22.45 Pestra glasba — Langenberg: 13.05 Opoldanski koncert 20.00 Meyerbeerjev večer 22.00 Plesna glasba — Stutgart: 10.00 Orgle 13.30 Komorna glasba 20.15 Noblova nagrada 20.45 Pestra glasba.

Želodec - Drobovie - Ledvice - Žile - Skrotal'na kilavost

To je zastarela in oztravljiva kilavost v lakotnicah. Vsled pomanjkljivosti bandaže se kila potiska v skrotalni kanal in pada v ovari. Tak slučaj je nevaren. Kila se lahko zelo velika (kot človeška glava in še večja). Bolniki, ki trpe na teh strašnih in nevarnih boleznih, naj se okoristijo z bivanjem znamenitega dipl. specialista

KLEBER-ja

direktorja Instituta Herniarie de Lyon (Francija) pri nas. Ko po 3 mesecih zopet obnavlja svojo turnejo ter spremljan od svojega tehn. asistenta za celo državo, na zagrebški fakulteti dipl. farm. Borovića, Vas bo upoznal s svojo odlično metodo gibčnega pridržavanja. Nič več Vam ne bo potreba nositi težkih bančaz, Vaša kila se bo takoj zmanjšala. Vase drobovie se bo zopet povrnilo v trebusno duplino, a Vi postanele močni in dobro se bodele počutili. H koncu pripominjamo, da se za trajnost in delovanje zdravljenja z metodo Kleber pismeno jamči. Cene varirajo od Din 250 — do 700 —. Prijavite se v spodaj navedenih mestih, navedila se dajejo brezplačno

LJUBLJANA, Hotel Slon, 25., 26. januarja 1932. — CELJE, Hotel Union, 27. januarja 1932. MARIBOR, Hotel Meran, 28. januarja 1932. — ZAGREB, Hotel Gavran, 29., 30., 31. januarja in 1. februarja 1932. — KARLOVAC, Hotel Korana, 2. februarja 1932. — SUSAK, Hotel Jadran, 3. februarja 1932. — BANJALUKA, Hotel Banjaluka, 4. februarja 1932. — SPLIT, Hotel Central, 5., 6., 7. februarja 1932. — DUBROVNIK, Hotel Ekseziar, 8. februarja 1932. — BEOGRAD, Sanitas, Kneza Mihajla ul. 6. 18., 19., 20. februarja 1932.

Ljudska knjižnica: 12 zabavnih jugoslov. knjižarn v Ljubljani: 29 zvezek: Savinšek, IZPOLJ GOLICE 30 Din, vez. 42 Din, 30 zvezek: Srebrnič, NA POLJU SLAVE, 28 Din, vez. 40 Din, 31 zvezek: Čunov, DOYE, IZGUBILENI SVET (The Lost World), 28 Din, vez. 40 Din, 32 zvezek: Čunov, DOYE, IZGUBILENI SVET (The Lost World), 28 Din, vez. 40 Din, 33 zvezek: Čunov, DOYE, IZGUBILENI SVET (The Lost World), 28 Din, vez. 40 Din, 34 zvezek: Čunov, DOYE, IZGUBILENI SVET (The Lost World), 28 Din, vez. 40 Din, 35 zvezek: Čunov, DOYE, IZGUBILENI SVET (The Lost World), 28 Din, vez. 40 Din, 36 zvezek: Čunov, DOYE, IZGUBILENI SVET (The Lost World), 28 Din, vez. 40 Din, 37 zvezek: Čunov, DOYE, IZGUBILENI SVET (The Lost World), 28 Din, vez. 40 Din, 38 zvezek: Čunov, DOYE, IZGUBILENI SVET (The Lost World), 28 Din, vez. 40 Din, 39 zvezek: Čunov, DOYE, IZGUBILENI SVET (The Lost World), 28 Din, vez. 40 Din, 40 zvezek: Čunov, DOYE, IZGUBILENI SVET (The Lost World), 28 Din, vez. 40 Din.

Dr. Joža Lovrenčič:

Analiziralega naroda

Roman iz drugega stoletja pr. Kr.

>Velmožje, kraljici moram poslati sla, da zve o zmagi in sporoči tudi velikemu žreču na Belenovem ostrvu o naši sreči, ki sta nam jo naklonila Belen in Heso!

>Dobro, dobro, kralj! Vesela bo kraljica, vesel bo Seko, da smo osvetili Prona in z njim vse, ki so padli v Medejskem gradišču! so menili velmožje glasno, pritrjevali in bili navdušeni, zlasti Karni, zakaj po kraljevih besedah so sklepali, da ga je minil mračni sum, v katerem ni kraljici več zaupal.

>Vidiš, kralj, Ena nam je pomagala do zmage!

>Kako?

>Če ne bi bila izvalila onega Rimljana in ga ne bi ukazala obglaviti, ne bi udrli Rimljani tako globoko v naše ozemlje in torej bi jih tukaj tudi ne porazili!

>Tako je, tako je! je pritrdil Opalo in Karni so ponavljali za njim in kralj ni ugovarjal.

Suro, starešina iz Faverije, je vstal, da poišče jezdecia in mu sporoči kraljevo naročilo. Vstal je in se zazibal proti izhodu, kakor bi mu kdo izpodnašal noge.

>Hehehehe...

>Hahahahaha...

>Hohohoho...

>Kaj si se odvalil hoditi? Hehehehe...

>Na mehlem si preveč sedel, nisi vajen, pa so se ti noge pomehkužile in te ne marajo več nositi. hahahahaha...

>Hohohoho...

Suro se je jezil in le prišel do izhoda in izginil, nakar so slišali, kako kliče mladce, a ga ob veseli pesmi in smehu in hrušču in trušču, ki je vladal zunaj, gotovo ni nihče slišal. Glas njegov se je oddaljeval in kralj in velmožje so zabili že naslednji trenutki nanj.

Ko se je Suro vrnil, se je hudoval.

>Ne dajo se spraviti iz tabora, tako so navdušeni za Rimljane, >je bila razdražena njegova beseda. >S težavo sem nekega Karna pripravil do tega, da je zasedel konja in odjahal. — O, pravijo, reci kralju, da zmelnemo vse Rimljane, če imajo povsod taka taborišča in v njih toliko droboti! — Res, takoga navdušenja še nisem videl. No, pa se tudi vojska gosti, da je veselje! V mehovich so dobili podobno pijačo, kakršno imamo mi v teh lepih posodah. Dokaj so jih že izpraznili in s praznimi se igrajo kakor razposajeni otroci. Nekemu požrešnežu so, ko sem bil zunaj, poveznili polprazni meh kar čez glavo, da je lilo po njem in vpili so in se smejali in krohotali: 'Zdaj boš imel vendar dovolj!' — Kar mislite, kaj je napravil?

>Snel je meh in udaril in mlatil z njim po objestnih nagajivcevc!

>Kaj še! Usta je odprl in si stisnil dlani okoli brade v prgišče, da je ujel, kar se je dalo!...

>Hahahahaha... Pameten dečko, prav je imel! Škoda je zlivati tako tekočino po tleh! so se nasmejali in kakor bi se jim vzbudila ob teh besedah nova žega in bi se jim mudilo, gasiti jo, so praznili čaše in pozabili na boj in Rimljane...

Ko so se Istri in Karni s kraljem Epulom in velmožni gostili in bili veseli in navdušeni, niso opazili, da sta prihajala do zapadnih, dekumanskih vrat dva neoborožena Rimljana, ki sta gonila pred seboj vsak še po enega otovorjenega konja.

Pred vrati sta se zaustavila, prisluhnila in starejši je šepnil:

>Lucius, tu pa ni vse v redu, prepozno sva prišla! Le poslušaj ta vik in krik in vpitje! To niso naši glasovi!

>Niso, Aeneus, beživa! Istri so zavzeli kar čez noč tabor, gorje, če jim prideva v roke! Kar tresem se ob sami misli. Beživa, beživa, brat!

>Pa beživa, a z otovorjenima ne prideva nikamor! >Kaj konja! Ljubše mi je življenje nego vsa krama, ki jo nosita! Zaobrnila ju, če bosta prišla za nama, prav, če ne, pa tudi! Tako in sedaj beživa, beživa!

Zaobrnila sta otovorjena konja in pognala osedlana, da sta zatopotala in se spustila v dir, ne da bi ju Istri in Karni slišali. Tudi rezgeta otovorjenih dveh, ki sta zaostala, niso slišali. Zastonj sta se bala brata Aeneus in Lucius Gavillius, ki sta se bila naselila pred kratkim v Akvileji in mislila kot vojna barantača s svojimi tovari, sledeči vojski, na lep in lahek način priti do blagostanja, kakor je prišlo že sto in sto drugih. Lepo sta začela in prve poti k Timavu so jima dobro kazale, ta pot v tabor ju je pa nepričakovano razočarala. Ko sta se oddalnila in menila, da sta že dovolj daleč od nesrečnega tabora, sta se začela tolažiti.

>He, Aeneus, otovorjena konja sva pustila Istrom, a z novico otovorjena se vračava v Akvilejo! je dejal Lucius s šegavo besedo in nič ni kazal, da bi mu bilo težko po zaostalih konjih in blagu, ki ga nosita.

>Kaj meniš, brat, in se smeješ ob grozni neizgodi? je vprašal Aeneus, ki je bil potr in se čisto oziral, da bi videl, če jima sledita otovorjena konja.

>Hm, neizgoda, neizgoda... Če barantaš, brat, barantaj z vsem!...

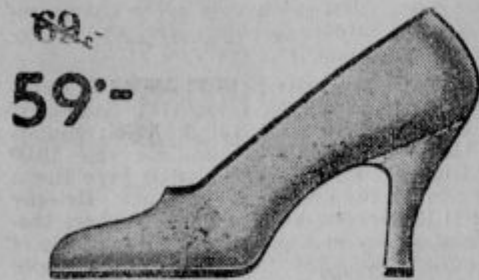
PREJE

Dim. 169.-

OD DANES

Din. 99.-

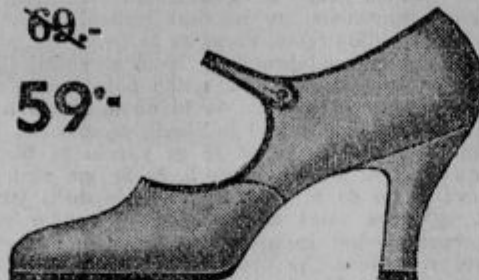
MOSKI ČEVLJI Z MOČNIM PODPLATOM ZA ŠTRAPAC.

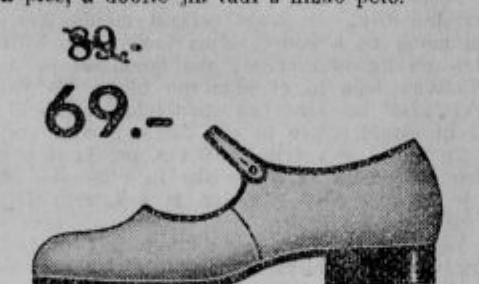
Vrsta 9315-03
Evo lepih ženskih čevljev iz lastina ali baržuna za neverjetno nizko ceno. Za malo denarja velik luksuz.

Vrsta 245
Sokolski čevlji z ali brez pete od danes celo za polovično ceno. Otroški par samo Din 29.-.

Vrsta 9375-03
Vedno so elegantni in vedno moderni enostavni čevlji z zaponko. Prikladni so za ulico in ples, a dobiti jih tudi z nizko peto.

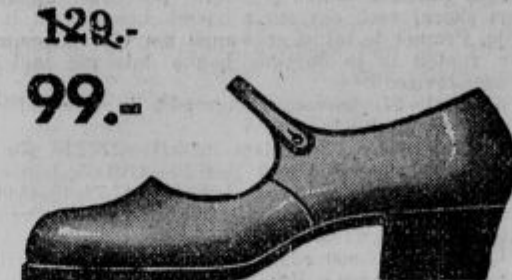
Vrsta 2842-05
Otroški čevlji iz laka ali boksa z usnjatim podplatom. Štev. 20-26 samo Din 49.-, štev. 27-34 samo Din 69.-, štev. 35-38 samo Din 89.-.

Znižali smo cene obutvi za celo družino.

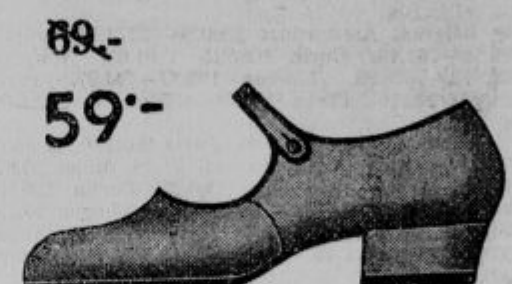
Dolžnost podjetnika je, da vedno dela na tem, kako bi svojim odjemalcem omogočil kar najcenejši nakup. S tem znižanjem se želimo odjemalcem oddolžiti za zaupanje, ki ga uživamo, da jim postrežemo čim bolje in čim ceneje.

Plata

Plačajte samo najnižjo na podplatu žigosano ceno.

Vrsta 3945-03
Za vsakdanjo rabo praktičen močan in udoben čevlji iz boksa, ki ne žuli niti nog niti žepa.

Vrsta 3345-03
Udobni čevlji za široke ali boleče noge izdelani iz lastina z usnjatim podplatom.

Vrsta 1255-31
Se vedno potrebne snežke, proti mrazu, vodi in blatu. Prodajamo jih iz gabardina za bagatelno ceno.

Št. 9-1'. (27-34) Vrsta 3762-22
Za živahne dečke čevlji iz masnega kravega usnja z usnjatim podplatom. Trpežen čevlji za vsak štrpalec. Od štev. 35-38 Din 89.-.

Narodno gospodarsko nalogo vrši najbolje oni, ki prodaja svoje proizvode za tako ceno, ki jo kupec zmore, svojim sodelavcem pa nudi najvišjo mogočo plačo.

MALI OGLASI

Vsaka drobna vrstica 1-50 Din ali vsaka beseda 50 par. Najmanjši oglas 5 Din. Oglasi nad devet vrstic se računajo višje. Za odgovor znamko! — Na vprašanja brez znamke ne odgovarjamo.

Službeiskanje

Beseda samo 50 par

Prodajalka

pridna, marljiva, išče mesto v trgovini z mešaním blagom. Vajena je gospodinjstva in strojnega pletenja. Cenjene ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Par mesecev brezplačno« št. 992.

Prodajalka

pridna in poštena, z večletno prakso želi mesto v modno ali galanterijsko trgovino. Nastop takoj ali pozneje. — Naslov pove podružnica »Slovenca« v Celju.

Službodobe

Beseda samo 50 par

Pekovskega vajenca

sprejme Gustav Jelenc v Pobrežju pri Mariboru, Nasipna ulica.

Pouk

Beseda samo 50 par

Čamerlikova

šolskega šola
Ljubljana, Dunajska c. 36. Prva oblast. koncesionirana Prospekt št. 16 za stoni. Pišite ponj! Sprejem učencev vsaki čas.

Instrukcija

išče akademik, tudi za hrano ali stanovanje. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »SOS« 991.

Stanovanja

Beseda samo 50 par

Elegantno sobo

komfortno, oddam. Bleiweisova cesta 18/II, levo.

Za letovanje

oddam v vili v Kokri 6 sob (7 postelj, za posle posebna soba in postelje) in dve kuhinji, v najem. Dr. Globočnik, Kranj.

Štirisobno stanovanje

lepo, s pritliklinami (izvzemši kopalnico) oddam takoj ali za 1. maj. Ponudbe pod »Poleg univerze« št. 987 na upravo »Slovenca«.

Sostanovalec

s hrano sprejem. Florjanska ulica 19/II.

Oddam stanovanje

obstoječe iz dveh sob, kuhinje, verande in pritliklin. Poizve se v Vodmatski ulici št. 21.

Stanovanje

dveh sob, kuhinje in pritliklin takoj oddam za 450 Din. Naslov v oglasnem oddelku »Slovenca« pod št. 1014.

Dvosobno stanovanje

Maribor, Tomšičeva 13, mirni stranki takoj.

Vnajem

Beseda samo 50 par

Gostilno in mesarijo

tudi restavracijo ali samo gostilno vzamem v najem na prometnem kraju. Ponudbe pošlito ležeče Cerknica pri Rakeku pod »Februar ali takoj 250«.

Denar

Beseda samo 50 par

Tihega družabnika

s 30.000 Din kapitala k trgovini z mešaním blagom iščem — ali prodam hišo s trgovino vred. Ponudbe pošlito na upravo »Slovenca« pod šifro »Pefiferija« št. 1031.

Spreten organizator

in dober sodelovalec z malim kapitalom — dobi eksistenco v brezkonkurenčnem podjetju. Obširne ponudbe stavi takoj pod šifro: »Dobičkanosna priloznost« št. 1029 na ogl. oddelku »Slovenca«.

Objave

Beseda samo 50 par

Preklic!

Podpisani izjavljam, da nisem plačnik za dolgo, ki bi jih napravila moja žena. Zg. Šiška, 26. januarja 1962. Josip Slak, strojevodja.

Zenitbe

Beseda samo 50 par

Mladenič 30 let

bi prevzel starovpeljano, dobrodošlo trgovino v prometnem kraju blizu železnice z večjim poslovom ter si išče življenjsko družico, ki bi mogla prispevati k prevzemu do 200.000 Din. Samo resne in iskreno mišljene ponudbe naj se pošiljajo na upravo »Slovenca« pod šifro »Celje — Srečna bodočnost« št. 1013.

Glasba

Beseda samo 50 par

Klavir

dobro ohranjen, naprodaj do 30. t. m. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 927.

Pianino

rabljen, iščem proti primerni izposojalnici. Ni izključen poznejši nakup. Ponudbe podružnici »Slovenca« Jesenice.

Predtiskana ročna dela za vse!

Stenski prti 7 Din, stenski prti, rdeče ali modro obrobljeni, 10 Din, prtički od 1 Din naprej, blazine, milje etc. — Novi vzorci, čist tisk, dobro blago.

Mathek & Mikeš, Ljubljana

polet hotelu Štrukelj.

Vezenje zaves, perila, monogramov etc. Entlanje, azuriranje — »Breda« žepni robci komad 2 Din.

Posestva

Beseda samo 50 par

Posestvo

v najem — ugodni pogoji. Naslov da uprava »Slovenca« Maribor.

Hišo

dvodružinsko, v bližini sv. Jožefa, kupim Ponudbe na upravo Slovenca pod »Dvodružinska« št. 893c.

Naprodaj

dvonadstropna trgovska hiša v Celju — lepa hiša s pekarno — 140.000 Din. Mlin in posestvo v Savinjski dolini — 90.000 Din. Karol Breznik, Celje, Frankopanska 1.

Proda se

ali da v najem posestvo (8 johov, hiša in sadovnjak) pri Kočevju. Poizve se: Kuntara, Kočevje.

Kupim posestvo

s hišo, v kateri je vpekljana trgovina in gostilna, za ceno od 100 do 200.000 Din. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Na deželi« št. 804.

Lepo posestvo

v bližini Rajhenburga prostovoljno prodam. Posestvo obstoji iz hiše s stiri sobami, dvema kuhinjama, tremi kletmi, hlevom ter kozolecem, gozdom, travnikom, njivami v skupnem obsegu 17 johov. Interesenti naj se radi cene zgledajo pri lastniku: Nikola Merk, Stolovnik 29, Rajhenburg.

Kupim vilo na Bledu

Manjšo vilo ob jezeru ali v blejski okolici kupim in plačam v gotovini. Najvišja cena Din 100.000. Ponudbe pod šifro: »P. E. 1209« na Rudolf Mosse, Praga 1, Ovocný trh 19

Srečke, delnice,

obligacije

kupuje Uprava »Merkur«, Ljubljana — Selenburgova ulica 6. II. nadstr.

Prodamo

Beseda samo 50 par

Gojzerce

na obroke

»TEMPO«, Salendrova 6 (pri kraju Gosposke levo)

Parna žaga

v najboljšem stanju na prodaj. Vprašanja na upr. »Slovenca« pod št. 752.

Puhasto perje

čisto, čehano po 48 Din kg, druga vrsta po 38 Din kg čisto, belo, gosje po 130 Din kg in čisti puh po 250 Din kg Razpošljam po poštne povzetju. L. BROZOVIC — Zagreb, Ilica 82. Kemična čistilnica perla

Pohištvo

prodajam zaradi selitve po nizki ceni. Naslov pove uprava »Slovenca« pod št. 991.

Lanene tropine

prvovrstne kakovosti, 37-38%, mleto, po 195 Din za 100 kg inkl. vreče, kupite do konca januarja t. l. v tovarni olja Hrovat & Komp., Ljubljana.

Srebrne krone

staro zlato in srebro kupuje RAFINERIJA DRAGIH KOVIN — Ljubljana, Ilirska ulica 36, vhod z Vidovdanske ceste pri gostilni Možina.

Bukova drva

suha, zdrava, ter bukovovo oglje, kupujem na vagonne. Ponudbe s ceno in plačilnimi pogoji upravi »Slovenca« pod značko »Bukova drva« št. 1006.

Suhe hrushke tepke

za jelo in žganjekuho — prodaja najceneje Peter Setina, Sevnica o/S.

Pohištvo!

Kdor si želi nabaviti pohištvo, solidno izdelano, moderno, naj si pred nakupom ogleda zalogo pri Matiji Andlovic, Komenškega ulica 34. — Spalnica, pleskane, 2500 Din, kuhinje, pleskane, 1000 dinarjev.

Obrit

Beseda samo 50 par

Nogavice

rokavice, robce, perilo, torbice, kravate nizke cene, samo pri PETELINC-u Ljubljana, ob vodi blizu Prešernovega spomenika.

Sofra

najprezlednejša kartoteka

Soklič, Maribor.

Krušno

moko

in vse mlevske izdelke vedno sveže dobite pri A. & M. ZORMAN Ljubljana, Stari trg št. 32.

Zlata jama

JE STALNA REKIJAMA V SLOVENIJO

Modroce

otomane, divane, fotelje in vse tapetniške izdelke vam nudi najceneje

Ignacij Narobe

Ljubljana, Gosposvetska cesta št. 16 (pri Levu).

Lanene tropine

in druga krmila nudi najcenejše Veletzovine žita in moka. A. VOLK, LJUBLJANA Resljeva cesta 24.

Telefon 2059

Premog

suha drva

Pogacnik, Bohoričeva ulica 5

Na Teichertovih

strojih

se uče umetnega mizarstva na Srednji tehn. šoli v Ljubljani.

Glavno zastopstvo:

TEICHERT & SOHN

Ljubljana,

Gledališka ulica 12.

Zlata jama

JE STALNA REKIJAMA V SLOVENIJO

Damam!

Vljudno naznanjamo, da se nahaja

Zavod za kozmetiko

pod strokovnim vodstvom v Parizu diplomirane kozmetičarke v Ljubljani Palača Pokojninskega zavoda Gledališka ul. 8/I.

Individualna nega.

Najmodernejši francoski pripomočki, preparati in metode. Splošna masaža obraza, masaža proti gubam, odstranjevanje sojedcev, rdečih in rumenih madežev, mazoljev, nadležnih dlačic. Čiščenje in nega presuhe in premastne kože, pomoč pri raznih kožnih iritacijah, parafinski obložki. Individualno lepotičenje za dnevno in večerno luč.

Od 9 — 12 in 4 — 7 ure.

Zavod za kozmetiko.